

ZARZĄD POWIATU ŁAŃCUCKIEGO

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU ŁAŃCUCKIEGO NA LATA 2009-2012, Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013- 2016

UCHWAŁA NR XXXV/280/09
RADY POWIATU ŁAŃCUCKIEGO
z dnia 9 lipca 2009r.

Łańcut 2009

SPIS TREŚCI:

1.	WSTĘP	2
2.	CHARAKTERYSTYKA POWIATU	10
3.	AKTUALNY STAN GOSPODARKI ODPADAMI	13
3.1.	Odpady komunalne	13
3.2.	Odpady grup 1-19	39
4.	ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI	66
5.	HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ	71
5.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI PLANU	74
7.	ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ PLANU	77
8.	SPOSÓB MONITORINGU PLANU	79
8.1.	Wskaźniki monitorowania efektywności Planu	79
9.	DIAGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO - WNIOSKI	80
10.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	82
11.	UŻYWANE SKRÓTY	85

1. WSTĘP

Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla Powiatu Łańcuckiego jest konsekwencją realizacji zapisów ustawy z dnia 27.04.2001r. o odpadach, która wprowadziła obowiązek przygotowywania aktualizacji planów gospodarki odpadami, nie rzadziej niż co 4 lata.

Niniejszy dokument stanowi lokalne przełożenie polityki ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami określonej w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO 2010) oraz Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami (WPGO). Jest on także aktualizacją (uwzględniającą zmiany realiów, polityk ekologicznych oraz przepisów prawnych) Planu Gospodarki Odpadami przyjętego uchwałą NR XIV/71/2004 RADY POWIATU ŁAŃCUCIEGO z dnia 5 lutego 2004r.

Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami przyjmuje się na okres 4 lat, z tym że przewidywane w nim działania obejmują kolejne 4 lata. Dokument ten jest spójny z wymogami zawartymi w Wojewódzkim i Krajowym Planie.

Głównym celem opracowania jest kompleksowa analiza gospodarki odpadami na terenie Powiatu Łańcuckiego wraz z propozycjami kierunków polityki w tej dziedzinie na najbliższe lata. Aktualizacja planu została sporządzona zgodnie ze wskazaniami określonymi rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9.04.2003 r. (Dz. U. Nr. 66, poz. 620 z późn. zm.) w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

Zgodnie z zapisami w.w. rozporządzenia oraz ustawy o odpadach plany gospodarki odpadami określają:

- opis aktualnego stanu gospodarki odpadami, zawierający informacje dotyczące:
 - rodzaju, ilości i źródła pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
 - wyszczególnienia posiadaczy odpadów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - rozmieszczenia istniejących instalacji do zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - identyfikacji problemów w zakresie gospodarowania odpadami,
- cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia,
- prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami,
- zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,

- rodzaj przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji,
- instrumenty finansowe służące realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami, zawierające następujące elementy:
 - wskazanie źródeł finansowania planowanych działań,
 - harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego gospodarowania nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,
- System gospodarowania odpadami,
- System monitoringu i sposób oceny realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami."

Ustawodawca w art. 14 ust. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach nałożył na organ wykonawczy powiatu obowiązek składania co dwa lata radzie powiatu oraz zarządowi województwa sprawozdania z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami.

Przyjęto, że sprawozdanie z realizacji powiatowego planu gospodarki odpadami za okres 2004-2006 obejmuje:

1. Stan gospodarki odpadami na dzień 31 grudnia 2006r., w tym:

- rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
- rodzaj i ilość odpadów poddanych procesom odzysku,
- rodzaj i ilość odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania,
- istniejące systemy zbierania odpadów,
- rodzaj oraz moc przerobowa instalacji do odzysku,

2. Stan realizacji zaplanowanych celów i działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- działań zmierzających do zapobiegania powstawania odpadów,
- działań zmierzających do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- działań wspomagających prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów
- działań zmierzających do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.

3. Ocenę sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć,
4. Ocenę przyjętego systemu monitoringu, w tym wartości wskaźników pozwalających na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w latach 2004-2006 można zaliczyć:

- kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców mające służyć właściwemu sposobowi zagospodarowania odpadów
- propagowanie selektywnej zbiórki odpadów.;

Wszystkie wymienione wyżej zadania zrealizowano w celu poprawy stanu gospodarki odpadami. Sprawozdanie nie zawierało zaleceń co do wykonania aktualizacji PPGO.

Wiążące są również zapisy krajowych dokumentów strategiczno-planistycznych w zakresie funkcjonowania gospodarki odpadami. Są to:

- Polityka ekologiczna Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 projekt;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010.

Polityka ekologiczna Państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014- projekt

Dokument ten w obszarze gospodarki odpadami określa cele strategiczne dotyczące m. in. składowisk odpadów w zakresie:

- zmniejszenia ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013r. nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.;
- zamknięcia do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej;
- wyeliminowania praktyki nielegalnego składowania odpadów;
oraz kierunki działań dotyczące:
- weryfikacji lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowania uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykania i rekultywacji składowisk, nie spełniających wymogów prawa.

Dla realizacji powyższych celów podejmowane będą w latach 2007 – 2010 następujące kierunki działań:

1. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów,

- zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska.
2. Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami.
 3. Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
 4. Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców.
 5. Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.
 6. Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami.
 7. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
 8. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
 9. Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk, nie spełniających wymogów prawa.
 10. Wzmocnienie kontroli firm odbierających odpady od wytwórców oraz firm posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.

Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO 2010)

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 roku (M.P. z 2006 r., Nr 90, poz. 946) i jest aktualizacją dokumentu opracowanego w 2002 r. Jego nadrzędnym celem jest utworzenie w skali kraju zintegrowanego systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz realizującego założenia tzw. triady odpadowej, w myśl której składowanie odpadów jest jedną z najmniej pożądaných metod ich zagospodarowywania. W kontekście powyższego jak również w nawiązaniu do zidentyfikowanych podczas analizy stanu aktualnego problemów, w KPGO 2010 sformułowano szereg celów głównych, zgodnych zarówno z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego jak też z zapisami rządowych dokumentów strategiczno – planistycznych, w tym m.in. z treścią *Polityki ekologicznej Państwa...*, których realizacja ma się bezpośrednio przyczynić do budowy kompleksowego, przyjaznego środowisku i spełniającego standardy prawne systemu gospodarowania odpadami.

Dość istotną kwestią wymagającą podkreślenia jest fakt, że wszelkie inicjatywy i zamierzenia przewidziane do realizacji w KPGO 2010 wynikają nie tylko z przepisów prawa, ale także z niedoskonałości polskiego systemu gospodarowania odpadami. Głównym problemem jest tu nadmierne deponowanie zmieszanych odpadów komunalnych bez jakiegokolwiek ich przetworzenia na składowiskach, w tym również na składowiskach nie spełniających wymagań formalno – prawnych. Takie postępowanie jest zasadniczo sprzeczne z elementarnymi zasadami postępowania z odpadami określonymi m.in. w dyrektywie 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 roku w sprawie odpadów oraz w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach.

W KPGO 2010 dla poszczególnych rodzajów odpadów sformułowano cele szczegółowe. W sektorze odpadów komunalnych dotyczą one m.in. „zredukowania liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do maksymalnie 200 w kraju do końca 2014 r.”

Zapisy przedstawiające szczegółowe rozwiązania związane z realizacją ww. celu powinny znaleźć się w wojewódzkich planach gospodarki odpadami (WPGO). WPGO powinny określać także:

- harmonogramy budowy nowych składowisk odpadów komunalnych będących integralnymi elementami zakładów zagospodarowania odpadów;
- harmonogramy modernizacji części istniejących składowisk (o ile taka możliwość będzie wynikała z pozwolenia zintegrowanego);
- harmonogramy zamykania składowisk, które nie spełniają wymagań prawnych.

Zgodnie z KPGO 2010 na szczeblu wojewódzkim należy określić także pojemności składowisk niezbędne do dalszego wykorzystania.

Opisane powyżej inicjatywy mają na celu doprowadzenie do sytuacji, w której do końca roku 2014 w poszczególnych województwach zmniejszona zostanie ilość małych nieefektywnych składowisk lokalnych a tym samym zapewnione zostaną warunki do funkcjonowania składowisk ponad gminnych w ilości od 5 do maksymalnie 15 obiektów w skali województwa. KPGO 2010 wskazuje, że w przypadku składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne preferowane są obiekty obsługujące obszar zamieszkiwany przez co najmniej 150 000 mieszkańców. Łączna wielkość składowisk (ich pojemność chłonna) w województwie powinna być wystarczająca, na co najmniej 15-letni okres eksploatacji. Przyjmuje się, że przy transporcie odpadów na składowisko na odległość wynoszącą powyżej 30 km opłacalne jest zastosowanie przeładunkowego systemu transportu (dwustopniowego).

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2008 - 2011 z uwzględnieniem lat 2012-2019 (aktualizacja)

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego został uchwalony przez Sejmik Wojewódzki w dniu 26 maja 2008r. Zawiera on cele związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi oraz przemysłowymi. Generalnie sprowadzają się one do działań które winny spowodować:

- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów;
- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB;
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013r. nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych [w 1995 r.;

- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk nie spełniających wymaganych standardów;
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego deponowania odpadów;
- całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do końca czerwca 2010r.;
- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów;
- zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- stworzenie 7 zakładów zagospodarowania odpadów w celu kompleksowego gospodarowania odpadami komunalnymi;

Wszystkie te działania są spójne z dokumentami wojewódzkimi takimi jak:

- „Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020”
- „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego”
- „Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”

Podstawową zasadą polityki ekologicznej województwa podkarpackiego, przyjętą w ww. dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu wojewódzkim, jest zasada zrównoważonego rozwoju. W dokumencie „Strategia rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020” ochrona środowiska stanowi jeden z priorytetów rozwoju województwa podkarpackiego, podobnie jak w innych ważnych dla ochrony środowiska dokumentach strategicznych jak: „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego” i „Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013”.

Także dokumenty opracowane na poziomie powiatu tj.:

- „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Łańcuckiego na lata 2007 – 2014”
- „Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Łańcuckiego na lata 2004 - 2006 i 2007 -2013”

jako jeden z priorytetów wskazują poprawę i utrzymanie dobrej jakości stanu środowiska.

Wśród dokumentów Unii Europejskiej, na plan pierwszy wysuwa się dokument pod nazwą *„Informacja Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego o strategii Wspólnoty w dziedzinie gospodarki odpadami”* (8 czerwca 1989r.). Strategia ta została przyjęta przez Radę w formie zalecenia. Oznacza to, że nie jest to akt bezwzględnie obowiązujący. Można nazwać ten dokument wytycznymi polityki, tym bardziej, że do takiej roli predestynuje go stopień ogólności przyjętych tam

rozwiązań. „Strategia gospodarowania odpadami” ustala pięć podstawowych kierunków działań w tym zakresie, które sama nazywa „zasadami”. Są to:

- zapobieganie,
- recykling i powtórne wykorzystanie,
- optymalizacja ostatecznego usuwania,
- regulacja dotycząca transportu,
- działania naprawcze.

Zasada 1 - zapobieganie powstawaniu odpadów.

Przewidziano dwa sposoby realizacji tej zasady:

- zapobieganie przez technologie (wspieranie „czystej produkcji”),
- zapobieganie poprzez produkty (promowanie produktów o „małej szkodliwości powstających z nich odpadów”).

Zasada 2 - recykling i powtórne wykorzystanie.

„Strategia” kładzie tu nacisk na rozwiązania ekonomiczne, choć nie wyklucza zastosowania klasycznych przepisów narzucających obowiązek odzysku i powtórnego wykorzystania odpadów. Działania wspierające ze strony UE miałyby polegać tu przede wszystkim na:

- pracach badawczo-rozwojowych prowadzonych w dziedzinie technologii powtórnego wykorzystania i recyklingu,
- optymalizacji systemów zbierania i segregowania (zbieranie selektywne, segregowanie elektromechaniczne itp.),
- zmniejszaniu kosztów zewnętrznych powtórnego wykorzystania i recyklingu odpadów,
- tworzeniu rynków zbytu dla produktów wytwarzanych w procesie powtórnego wykorzystania i recyklingu.

Zasada 3 - optymalizacja ostatecznego usuwania odpadów.

„Strategia” uznaje składowanie odpadów za zło konieczne i postuluje zwiększenie wysiłków w celu szerszego zastosowania innych procesów obróbki fizykochemicznej lub biologicznej takich jak np. neutralizacja, stabilizacja, kompostowanie, fermentacja itp. Ustala także regułę, zgodnie z którą składowanie odpadów musi odpowiadać rygorystycznym normom w zakresie:

- wyboru lokalizacji,
- budowy i eksploatacji obiektu,
- wstępnej obróbki składowanych odpadów,
- rodzaju przyjmowanych odpadów,
- nadzoru po zamknięciu obiektu.

Zasada 4 - regulacje dotyczące przewozów

Dotyczą głównie dostosowania przepisów Unii Europejskiej do wymagań konwencji Bazylejskiej.

Zasada 5 - działania naprawcze

„Strategia” wskazuje kierunki działań, zwłaszcza dotyczące wykrywania i rekultywacji „porzuconych składowisk” oraz zwraca uwagę na konieczność stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”.

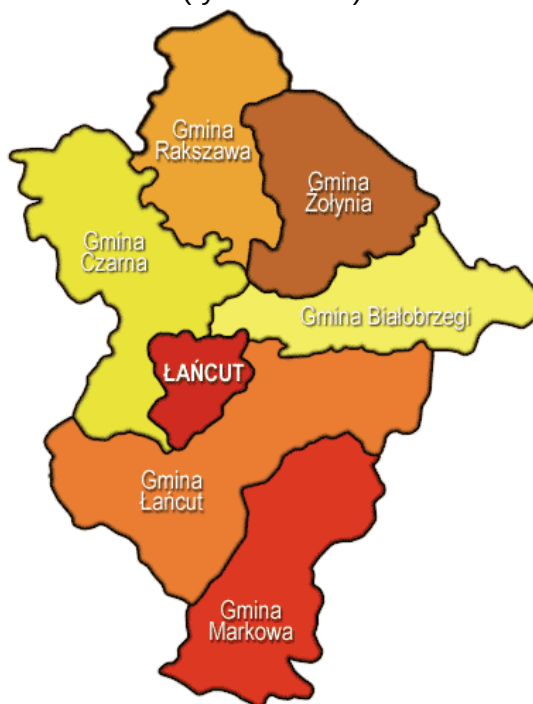
2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat łańcucki położony jest w centralnej części województwa podkarpackiego, 17 km na wschód od Rzeszowa. Przecina go droga krajowa nr 4 (E-40) oraz magistrala kolejowa Kraków – Przemyśl. Graniczy z powiatami: rzeszowskim, leżajskim i przeworskim (rys. nr 1).

Rysunek nr 1. Lokalizacja powiatu łańcuckiego w Województwie Podkarpackim

W skład powiatu wchodzi gminy wiejskie: Białobrzegi, Czarna, Łańcut, Markowa, Rakszawa, Żołynia oraz miasto Łańcut (rysunek nr 2).

Rysunek nr 2. Podział administracyjny powiatu łańcuckiego

Położenie powiatu łańcuckiego jest bardzo korzystne. Znajduje się on w niedalekiej odległości od stolicy województwa podkarpackiego – Rzeszowa, a w odległości ok. 20 km położone jest lotnisko w Jasionce. Przez teren powiatu przebiega trasa E-4, prowadząca do odległego o ok. 80 km przejścia granicznego z Ukrainą.

Powiat łańcucki zajmuje powierzchnię 452 km², zamieszkuje go około 78 000 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 172 osoby/km², i jest to jeden z najgęściej zaludnionych powiatów wśród powiatów ziemskich województwa podkarpackiego (średnia województwa wynosi 118,6 osób/km²). Jest to powiat rolniczo – przemysłowy, gospodarstwa rolne mają tu średnio powierzchnię 2,6 ha. Przemysł cechujący się niedużą szkodliwością dla środowiska usytuowany jest głównie w mieście Łańcut i jego bezpośrednim sąsiedztwie.

W powiecie łańcuckim zauważa się przewagę kobiet. Stanowią one 51,4% ludności, co stawia powiat łańcucki na pierwszym miejscu wśród powiatów ziemskich, przy średniej dla województwa 50,9%.

W ostatnich latach liczba ludności ulegała nieznacznym wahaniom lecz od 1996r. systematycznie rośnie. Obserwuje się niekorzystne zjawisko w ekonomicznych grupach wiekowych. Maleje liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym przy nieznacznym wzroście ludności w wieku produkcyjnym i wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, co w konsekwencji będzie prowadziło do starzenia się społeczeństwa.

Struktura wieku mieszkańców powiatu kształtuje się w sposób następujący:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym 23,2%
- ludność w wieku produkcyjnym 60,6%
- ludność w wieku poprodukcyjnym 16,1%.

Powiat łańcucki, jak całe podkarpacie charakteryzuje się stosunkowo wysokim przyrostem naturalnym w skali kraju. Jednak w skali województwa wskaźnik przyrostu naturalnego jest niższy od średniej wojewódzkiej. Współczynnik wynosi tu 0,8 na 1000 mieszkańców (w województwie 1,3). Ogólnie zauważa się tendencję spadkową przyrostu naturalnego. Spada liczba zgonów w powiecie, lecz wskaźnik ciągle jest wyższy od wskaźnika w województwie. Dla powiatu łańcuckiego wynosi 9,3 (przy średniej wojewódzkiej 8,3).

Podstawowe dane dotyczące powiatu łańcuckiego /wg GUS/

	Link	Jedn. miary.	2004	2005	2006
PODZIAŁ TERYTORIALNY (STAN W DNIU 31 XII)					
Gminy (NTS5)	-	jed.	7	7	7
Miejscowości wiejskie	-	jed.	33	33	33
Sołectwa	-	jed.	36	36	36
Powierzchnia (stan w dniu 1 XII)*	-	ha	45 195	45 195	45 184
<i>* Od 2006 r. dane różnią się od wykazanych wg stanu w dniu 01.01.2005 r., ponieważ ustalone zostały znacznie dokładniejszą metodą, opartą o dane komputerowej bazy Państwowego Rejestru Granic.</i>					
LUDNOŚĆ (STAN W DNIU 31 XII)					
Ludność faktycznie zamieszkała	-	osoba	77 534	77 721	77 761
Ludność na 1 km ²	-	osoba	172	172	172
W % ogółem ludność w wieku:					
przedprodukcyjnym	-	%	24,5	23,8	23,2
produkcyjnym	-	%	59,5	60,2	60,6
poprodukcyjnym	-	%	15,9	16,0	16,1
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	-	osoba	67,9	66,2	64,9

3. DIAGNOZA STANU GOSPODAROWANIA ODPADAMI

3.1. Odpady komunalne

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy *o odpadach*, odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części „socjalnej”, obiekty turystyczne, targowiska i inne.

Szacunki dotyczące ilości i składu odpadów wytwarzanych zostały dokonane w oparciu o dane dla terenów miejskich oraz terenów wiejskich przedstawione w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010. W obliczeniach przyjęto podział zgodny z Krajowym planem gospodarki odpadami 2010 oraz Planem gospodarki odpadami dla woj. podkarpackiego. Zaznaczyć tutaj należy, że przedstawione dane zostały zaczerpnięte i są spójne z dokumentem pn. *Koncepcja Programowo-Przestrzenna dla ZZO „Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko”*. Dokument ten został opracowany w celu określenia ilości odpadów komunalnych oraz potrzeb instalacyjnych na obszarze w.w. ZZO.

W tabeli nr 2 przedstawiono oszacowane ilości odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu łańcuckiego. Zaznaczyć tutaj należy, iż ze względu na ilość mieszkańców wsi i miast wartości poszczególnych frakcji odpadów są nieco inne niż w WPGO.

Tabela. 2. Szacunkowa ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w poszczególnych gminach powiatu łańcuckiego (Mg)-2008r

Gmina	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz odpady opakowaniowe	Odpady z ogrodów i parków	Odpady z targowisk	Odpady z czyszczenia ulic i placów	Odpady wielkogabarytowe	Razem
Białobrzegi	1 475	56	25	0,0	84	1 622
Czarna	1 920	73	33	0,0	111	2 137
m. Łańcut	6 068	175	54	146	275	6 718
Łańcut	3 656	140	62	0,0	211	4 069
Markowa	1 187	45	20	0,0	68	1 321
Rakszawa	1 297	50	22	0,0	75	1 444
Żołynia	1 200	46	20	0,0	69	1 335
RAZEM POWIAT	16803	585	236	146	893	18646
Razem ZZO	75 859	2 611	1 041	735	3 994	84 228

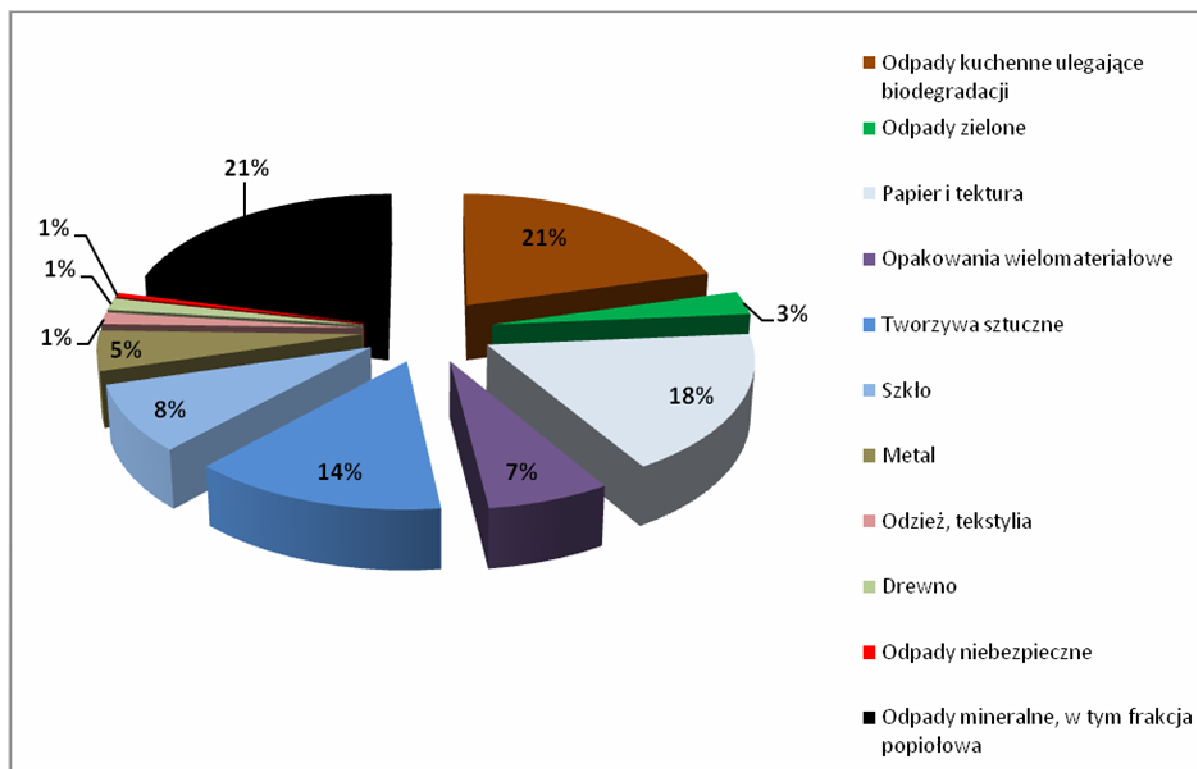
Źródło: Koncepcja Programowo-Przestrzenna dla ZZO „Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko”

Z szacunków przedstawionych w tabeli nr 3, wynika, że na obszarze powiatu łańcuckiego wytworzonych zostanie ok. 20 % odpadów komunalnych powstających na obszarze ZZO.

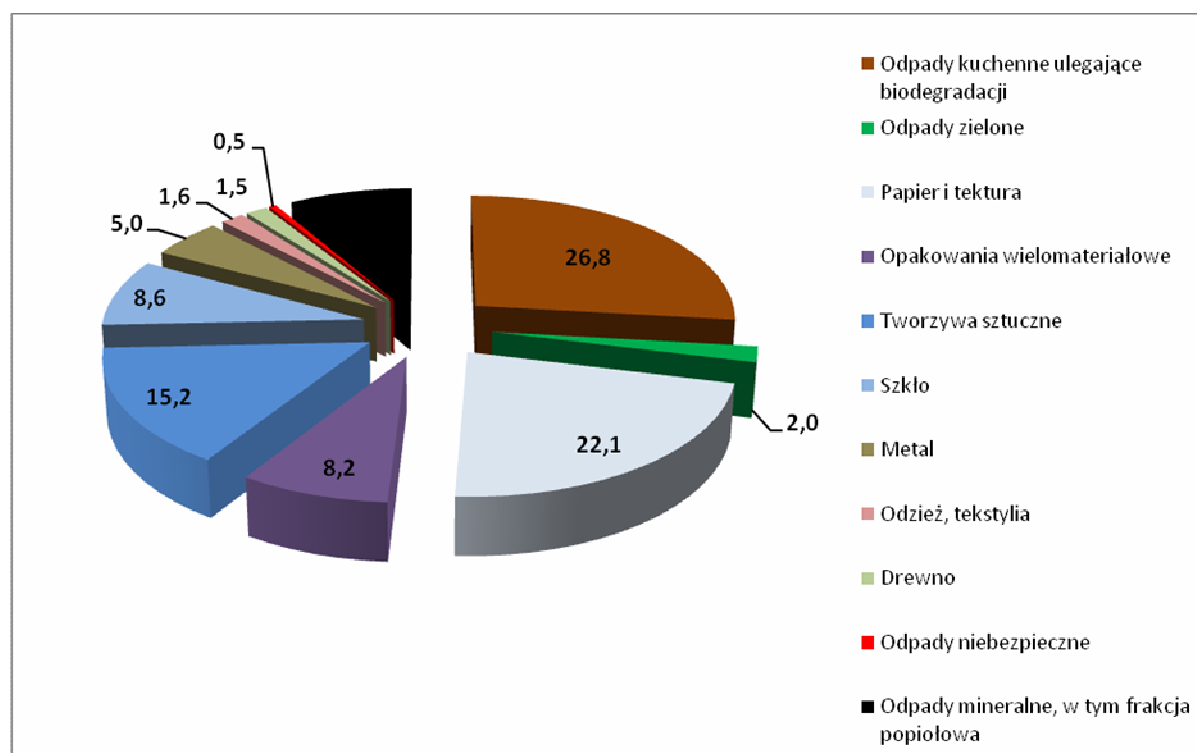
W wytwarzanych odpadach komunalnych dominują odpady mineralne oraz odpady kuchenne ulegające biodegradacji, które stanowią po ok. 21% masy. Mniej jest papieru i tektury (ok. 18%) oraz tworzyw sztucznych (ok. 14%). Odpadów niebezpiecznych jest jedynie 0,5%.

Tabela 3. Szacunkowy skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych w obszarze ZZO Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko w roku 2008 (Mg)

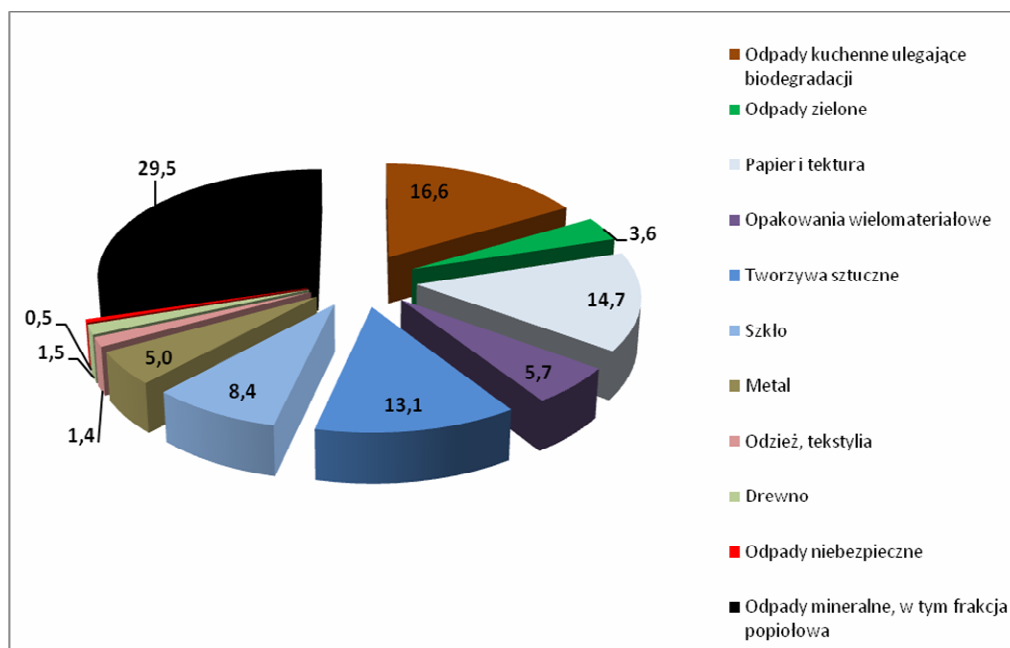
Wyszczególnienie	Tereny miejskie		Tereny wiejskie		Razem	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	8 173	26,8	7526	16,6	15 699	20,7
Odpady zielone	610	2,0	1632	3,6	2 242	3,0
Papier i tektura	6 740	22,1	6664	14,7	13 404	17,7
Opakowania wielomateriałowe	2 501	8,2	2584	5,7	5 085	6,7
Tworzywa sztuczne	4 636	15,2	5939	13,1	10 574	13,9
Szkło	2 623	8,6	3808	8,4	6 431	8,5
Metal	1 525	5,0	2267	5,0	3 792	5,0
Odzież, tekstylia	488	1,6	635	1,4	1 123	1,5
Drewno	457	1,5	680	1,5	1 137	1,5
Odpady niebezpieczne	152	0,5	227	0,5	379	0,5
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	2 592	8,5	13374	29,5	15 966	21,1
Razem	30 497	100,0	45335	100,0	75 832	100,0
Odpady z ogrodów i parków	879	26,9	1734	33,9	2 614	31,2
Odpady z targowisk	271	8,3	769	15,0	1 039	12,4
Odpady z czyszczenia ulic i placów	736	22,5	0	0,0	736	8,8
Odpady wielkogabarytowe	1 380	42,2	2614	51,1	3 994	47,6
Razem	3 266	100,0	5117	100,0	8 383	100,0
Razem ZZO	33 763		50 452		84 215	

Rysunek nr 3. Szacunkowy skład odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarze ZZO Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko w roku 2008

Rysunek nr 4. Szacunkowy skład odpadów komunalnych wytwarzanych na terenach miejskich w roku 2008

Rysunek nr 5. Szacunkowy skład odpadów komunalnych wytwarzanych na terenach wiejskich w roku 2008

Biorąc pod uwagę przedstawione dane morfologiczne (rysunki 3-5), oraz zamieszkującą ludność miejską i wiejską udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych w powiecie łańcuckim przedstawiał się będzie jak w tabeli nr 4:

Tabela nr 4. Udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych w powiecie łańcuckim w roku 2008 (Mg)

Wyszczególnienie	Miasto Łańcut		Gminy wiejskie		Razem	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1593	26,8	1467	16,6	3060	20,7
Odpady zielone	125	2,0	318	3,6	443	3,0
Papier i tektura	1318	22,1	1299	14,7	2617	17,7
Opakowania wielomateriałowe	487	8,2	504	5,7	991	6,7
Tworzywa sztuczne	897	15,2	1158	13,1	2055	13,9
Szkło	515	8,6	742	8,4	1257	8,5
Metal	297	5,0	442	5,0	739	5,0
Odzież, tekstylia	98	1,6	124	1,4	222	1,5
Drewno	90	1,5	132	1,5	222	1,5
Odpady niebezpieczne	30	0,5	44	0,5	74	0,5
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	494	8,5	2612	29,5	3106	21,1
Razem	5944	100,0	8842	100,0	14786	100,0
Odpady z ogrodów i parków	169	26,9	411	33,9	580	31,2
Odpady z targowisk	50	8,3	181	15,0	231	12,4
Odpady z czyszczenia ulic i placów	163	22,5	-	0,0	163	8,8
Odpady wielkogabarytowe	248	42,2	618	51,1	886	47,6
Razem	650	100,0	1210	100,0	1860	100,0
Razem	6594		10052		16646	

Na terenie powiatu przeważają obszary wiejskie przez co część odpadów komunalnych jest zagospodarowywanych przez gospodarstwa we własnym zakresie. W sposób dopuszczony prawnie najczęściej wykorzystywane są:

- Frakcje mineralne - do utwardzania nawierzchni dróg, w budownictwie
- Odpady zielone - do kompostowania, skarmiania zwierząt lub jako paliwo
- Odpady kuchenne ulegające biodegradacji – do skarmiania zwierząt, kompostowania
- Drewno – jako paliwo

Niestety oprócz wymienionych powyżej form zagospodarowania odpadów zdarzają się także takie, które stanowić mogą zanieczyszczenie środowiska substancjami niebezpiecznymi oraz są źródłem uciążliwości zapachowych. Najczęstszą formą pozbywania się odpadów zwłaszcza w okresie zimowym jest ich spalanie w kotłowniach domowych. Szczególnie tworzywa sztucznych jako odpady wysokoenergetyczne są chętnie używane do tego celu.

Nie wszyscy mieszkańcy powiatu podpisali umowy na odbiór odpadów dlatego też zdarza się, że deponują je w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych (działki wysypiska). Spotykanym zjawiskiem jest także podrzucanie odpadów przez mieszkańców innych rejonów. Dotyczyło to będzie głównie terenów przy uczęszczanych trasach komunikacyjnych (E-4, droga nr 822)

Do wyliczeń poszczególnych rodzajów odpadów przyjęto także jako rok bazowy rok 2008 przy liczbie mieszkańców wskazanych w WPGO jako 78100.

Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe są to odpady, które ze względu na swoje rozmiary nie mieszczą się w typowych pojemnikach na odpady np.: zbędne meble, sprzęt agd, wózki itp.

Tabela nr 5. Szacunkowa ilość odpadów wielkogabarytowych

Rodzaj odpadu	[kg/M/r]	% z całości	Ilość odpadów w Mg
Odpady wielkogabarytowe	12	0,05	937

Szacunkowa ilość odpadów wielkogabarytowych powstających na terenie powiatu łańcuckiego wynosi ~ 937 Mg (tabela nr 5)

Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe to wszystkie opakowania, w tym wielokrotnego użytku, wycofane z ponownego użycia, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów o odpadach z wyjątkiem odpadów powstających w procesie produkcji opakowań.

Ze względu na zalecaną metodę odzysku opakowania mogą być opakowaniami przydatnymi do odzysku:

- przez recykling materiałowy
- w postaci energii
- przez kompostowanie
- przez biodegradację

Według danych szacunkowych w 2008r. wytworzono 3670 Mg odpadów opakowaniowych.

Rynek surowców wtórnych z opakowań jest bardzo niestabilny. Selektywna zbiórka musi być aktualnie dotowana, gdyż cena odpadu nie pokrywa kosztów jego zbiórki, transportu i przygotowania (sortowanie). Szczególnie z końcem 2008r. dał się zauważyć problem ze zbyciem odpadów selektywnie zbieranych lub sortowanych.

Odpady z budowy i remontów

Wielkość wytworzonego strumienia odpadów budowlanych w 2008r. na terenie Powiatu wynosiła ~ 3124 Mg. Skład morfologiczny tej frakcji odpadów przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Szacunkowy bilans odpadów z budowy i remontów oraz ich morfologia /2008r./

Rodzaj odpadu	[kg/M/r]	% z całości	ilość odpadów
odpady budowlane	40	16,7	3124
w tym:	Mg/rok		%
cegła	1250		40
beton	625		20
tworzywo sztuczne	3		1
drewno	218		7
inne	828		32

Zasady gospodarowania odpadami budowlanymi podobnie jak w przypadku innych rodzajów odpadów komunalnych określają poszczególne regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach. Wskazują one możliwości

zagospodarowania przez mieszkańców niezanieczyszczonych odpadów budowlanych oraz określają zasady, a także warunki odbioru tych odpadów przez jednostkę zajmującą się odpadami komunalnymi na terenie danej gminy.

Odpady biodegradowalne

Do odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych należy zaliczyć:

- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odpady z pielęgnacji terenów zielonych,
- papier i tektura,
- drewno,
- odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych)

Stąd też według danych szacunkowych ilość odpadów biodegradowalnych wytworzonych w 2008r. przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Szacunkowy bilans odpadów biodegradowalnych na terenie powiatu łańcuckiego (Źródło: „ Koncepcja) /2008r./

Wyszczególnienie	Miasto Łańcut	Gminy wiejskie	Razem	
	Mg	Mg	Mg	%
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1593	1467	3060	43,2
Odpady zielone	125	318	343	4,9
Papier i tektura	1318	1299	2617	37,4
Odzież i tekstylia	20	25	45	0,6
Drewno	90	132	222	3,2
Odpady z ogrodów i parków	169	411	580	8,3
Odpady z targowisk (przyjęto 50% ilości z tab. 4)	25	91	116	2,4
Razem	3340	3743	6983	100,0

Część tych odpadów, w związku z charakterem powiatu, który w przeważającej części zajmują tereny wiejskie z zabudową jednorodzinną, jest wykorzystywana gospodarczo jako karma dla zwierząt (pozostałości kuchenne), jako paliwo (odpady drewna, gałęzie, liście, papier), jako składnik kompostu (odpady roślinne, papier). Odpady biodegradowalne zgodnie z zapisami „regulaminu’

Ustawa z dnia 27 kwietnia o odpadach określa, że maksymalne ilości odpadów ulegających biodegradacji przeznaczone do składowania na składowisku odpadów wynoszą:

- A) do dnia 31 grudnia 2010 r. - nie więcej niż 75 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- B) do dnia 31 grudnia 2013 r. - nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- C) do dnia 31 grudnia 2020 r. - nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Szacuje się, że ilość wytworzonych odpadów biodegradowalnych w **1995r.** wynosiła **5238 Mg**. Stąd też ilość odpadów biodegradowalnych składowanych na składowisku winna być ograniczona do końca **2010r.** o **1310 Mg**, do końca **2013r.** o **2619 Mg** do końca **2020r.** o **3405 Mg**.

Największy udział w masie odpadów ulegających biodegradacji mają odpady powstające podczas przygotowania posiłków (tzw. odpady kuchenne), które wraz z odpadami z pielęgnacji zieleni przydomowej stanowią prawie 50% ich masy.

Odpady niebezpieczne

Do strumienia odpadów komunalnych trafia wiele materiałów związanych z działalnością bytową ludzi, które zaliczane są do odpadów niebezpiecznych. Są to odpady zawierające w swoim składzie substancje: toksyczne, palne, wybuchowe, biologicznie czynne, a także zakażone mikroorganizmami chorobotwórczymi. Są to np.:

1. Zużyte baterie, akumulatory itp.;
2. Odpady zawierające rtęć (lampy rtęciowe, w tym świetlówki, termometry, przełączniki);
3. Pozostałości oraz opakowania po farbach i lakierach;
4. Rozpuszczalniki organiczne;
5. Odpady zawierające inne rozpuszczalniki oraz substancje chemiczne służące do wywabiania plam, środki czyszczące;
6. Środki ochrony roślin (pestycydy) oraz opakowania po nich;
7. Środki do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich;

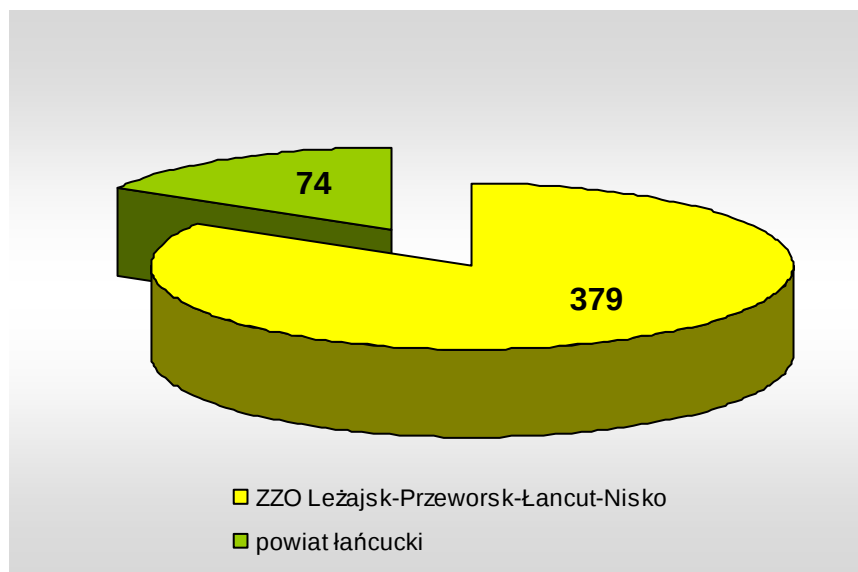
8. Zbiorniki po aerozolach, pozostałości domowych środków do dezynfekcji i dezynsekcji;
9. Odpady zawierające oleje:
 - filtry oleju,
 - czyściwo;
 - smary, środki do konserwacji metali itp.;
10. Odczynniki chemiczne, np. fotograficzne;
11. Przeterminowane lub częściowo wykorzystane leki;
12. Skażone opatrunki, strzykawki i inne (w tym zużyte pampersy).

Spośród powstających na terenie powiatu odpadów niebezpiecznych najwięcej wytworzono odpadów farb, lakierów itp. chemikaliów (35 Mg), które stanowiły 26% masy wszystkich odpadów niebezpiecznych. Szacowana ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie powiatu łańcuckiego stanowi ok. 20% wszystkich odpadów niebezpiecznych powstających w ZZO (tabela nr 8 i rysunek nr 6).

Tabela nr 8. Szacunkowa masa odpadów niebezpiecznych typu komunalnego wytworzonych na terenie powiatu w 2008 roku (Mg)

Kod	Rodzaj odpadów	%	Masa (Mg)
20 01 13*	Rozpuszczalniki	3	2,2
20 01 14*	Kwasy i alkalia	1	0,7
20 01 15*			
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne	2	1,5
20 01 19*	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	5	3,7
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	5	3,7
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3	2,2
20 01 26*	Oleje i tłuszcze ¹⁾	10	7,4
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	35	25,9
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	5	3,7
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	4	3,0
20 01 33*	Baterie i akumulatory ołowiowe	12	8,9
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10	7,4
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	5	3,7
Razem		100	74

¹⁾ – inne niż oleje i tłuszcze jadalne

Rysunek nr 6. Ilość odpadów niebezpiecznych w powiecie łańcuckim oraz ZZO

Aktualny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie powiatu

W poszczególnych gminach odpady odbierane są od właścicieli nieruchomości na podstawie umów zawartych z przedsiębiorstwami, posiadającymi stosowne zezwolenia na prowadzenie działalności związanej ze zbieraniem i transportem odpadów komunalnych.

Właściciele nieruchomości lub podmioty działające w ich imieniu mają dowolność w wyborze podmiotu gospodarczego usuwającego odpady.

Za utrzymanie czystości na swoim terenie odpowiada gmina.

Zgodnie z regulaminem właściciele nieruchomości zobowiązani są do przekazywania odpadów komunalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami uprawnionym podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia. Wymaga się od właścicieli nieruchomości udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za te usługi.

Zasady gromadzenia i odbierania odpadów:

1. Do gromadzenia odpadów komunalnych stosuje się pojemniki o pojemnościach 220 litrów, 110 litrów, 60 litrów oraz worki z nadrukiem o pojemnościach 120 litrów i 60 litrów.
2. W zabudowie wielorodzinnej oraz w podmiotach gospodarczych na zmieszane odpady komunalne stosuje się kontenery o pojemności dostosowanej do

- potrzeb, a do selektywnej zbiórki odpadów stosuje się oznakowane specjalistyczne pojemniki.
3. Pojemniki i kontenery na odpady winny spełniać wymogi bezpieczeństwa i higieny sanitarnej, być wyposażone w szczelną pokrywę zabezpieczającą.
 4. Pojemniki winny być dostosowane do ręcznego lub mechanicznego ich opróżniania.
 5. Worki z odpadami komunalnymi winny spełniać wymogi higieny sanitarnej, być szczelnie zawiązane lub zamknięte.
 6. Do selektywnej zbiórki odpadów należy stosować oznakowane pojemniki i worki o pojemnościach określonych w ust. 1.
 7. Dla zabudowy jednorodzinnej z dobrym lub możliwym dojazdem – gromadzenie odpadów w pojemnikach od 60 –110 l i workach foliowych czarnych z nadrukiem, odbiór odbywa się jeden raz na dwa tygodnie wg harmonogramu, który otrzymuje każdy dostawca.
 8. Usuwanie odpadów komunalnych z nieruchomości o zabudowie wielorodzinnej lub zamieszkania zbiorowego winno odbywać się nie rzadziej niż raz w tygodniu.
 9. Usuwanie odpadów komunalnych z pozostałych nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi powinno odbywać się według potrzeb z częstotliwością, nie rzadziej niż raz w miesiącu.
 10. Usuwanie odpadów komunalnych z terenów użytku publicznego powinno się odbywać wg potrzeb z częstotliwością zapewniającą stale utrzymanie czystości i porządku. W szczególności częstotliwość ta winna zapewniać nie przepełnienie pojemników.

Podstawową jednostką gromadzenia odpadów w gospodarstwach jednorodzinnych jest pojemnik 110 dm³ i worki foliowe o poj. 120 litrów.

Odpady komunalne zbierane z gospodarstw domowych oraz z obiektów handlowych, użyteczności publicznej i przemysłowych dowożone są na składowiska i/lub do sortowni w Leżajsku ewentualnie do sortowni w Błażowej (Gmina Łańcut oraz Markowa) i traktowane jako jeden strumień odpadów.

Część podmiotów zbierających odpady nie posiada dokładnych danych dotyczących ilości odpadów zbieranych z poszczególnych gmin. Ponadto istnieje podejrzenie, że nie wszyscy zbierający odpady prowadzą pełną ewidencję odbieranych odpadów i kierowanych na składowiska.

Aktualnie każda gmina prowadzi niezależnie gospodarkę odpadami, wg własnego gminnego planu gospodarki odpadami. Na terenie gmin istnieje najczęściej

kilka podmiotów, odbierających odpady od właścicieli nieruchomości odpadów. Cześć podmiotów obsługuje kilka gmin.

W 2007r. na obszarze powiatu we wszystkich gminach prowadzi się selektywna zbiórkę odpadów. Zgodnie z informacjami przesłanymi przez gminy ilość zebranych odpadów przedstawiono w tabeli nr 9.

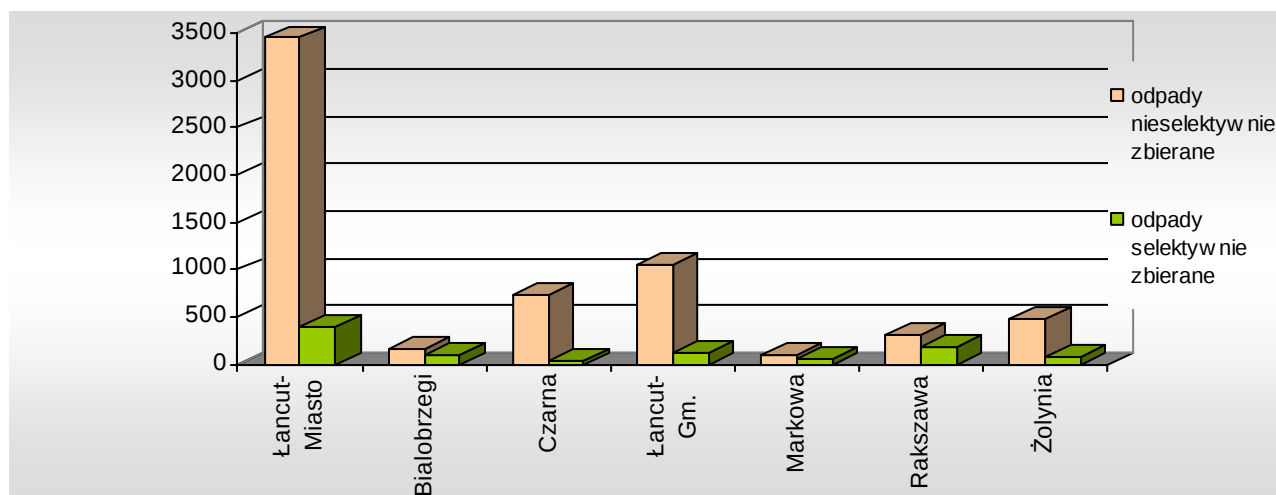
Tabela nr 9. Ilość zebranych odpadów w poszczególnych gminach powiatu łańcuckiego /w 2007r./

Nazwa Gminy	Ilość nieselektywnie zebranych odpadów w Mg	Ilość selektywnie zbieranych odpadów w Mg
Miasto Łańcut	3454	400
Białobrzegi	164	103,4
Czarna	733,1	29,2
Łańcut-Gmina	1051,8	122,4
Markowa	101	60,8
Rakszawa	304	188,7
Żołynia	482,9	77,7
RAZEM	6290,8	982,2

Jak widać z danych zawartych w tabeli nr 7 zebrane selektywnie odpady stanowią prawie 14% wszystkich zebranych odpadów komunalnych w powiecie.

Należy tutaj zaznaczyć, że ilość odpadów selektywnie zbieranych sukcesywnie rośnie. W porównaniu z rokiem 2002 ilość zebranych selektywnie odpadów wzrosła o ponad 700 Mg. Selektywnie zbierane są tworzywa sztuczne, makulatura, szkło, metale, a także w niektórych gminach odzież, odpady wielkogabarytowe czy też odpady niebezpieczne.

Porównanie ilości zebranych odpadów w poszczególnych gminach powiatu przedstawia rysunek nr 7.

Rysunek nr 7: Porównanie ilości zebranych odpadów w poszczególnych gminach powiatu

Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów na terenie poszczególnych gmin powiatu łańcuckiego:

Białobrzegi

- Zakład Usług Komunalnych „Energokom” Sp. z o.o. 37-111 Rakszawa 334
- „Stare Miasto-Park” Sp. z o.o., 37-300 Leżajsk, Wierzawice 874

Łańcut Miasto

- Miejski Zakład Usług Komunalnych Łańcut
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EKOM Włocławek,
- TRANS-FORMERS KARPATIA Sp. z o.o. Tarnów,

Gmina Łańcut

- Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o. Błazowa,
- Miejski Zakład Usług Komunalnych w Łańcucie
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EKOM Włocławek
- Przedsiębiorstwo Gospodarki komunalnej i Mieszkaniaowej w Jarosławiu Sp. z o.o.
- „Stare Miasto-Park” Sp. z o.o., 37-300 Leżajsk, Wierzawice 874

Markowa

Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o. Błazowa,

Czarna

- Miejski Zakład Usług Komunalnych w Łańcucie
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych EKOM Włocławek
- „Stare Miasto-Park” Sp. z o.o., 37-300 Leżajsk, Wierzawice 874
- Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o. Błazowa,
- Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.; 37-300 Leżajsk, ul. Żwirki i Wigury 3.

Rakszawa

- Zakład Usług Komunalnych „Energokom” Sp. z o.o. 37-111 Rakszawa 334
- „Stare Miasto-Park” Sp. z o.o., 37-300 Leżajsk, Wierzawice 874

Żołynia

- Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.; 37-300 Leżajsk, ul. Żwirki i Wigury 3.

Zapisy ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym wskazują na konieczność zebrania w 2008r. na terenie powiatu 312 Mg tego rodzaju odpadów (4 kg/M)

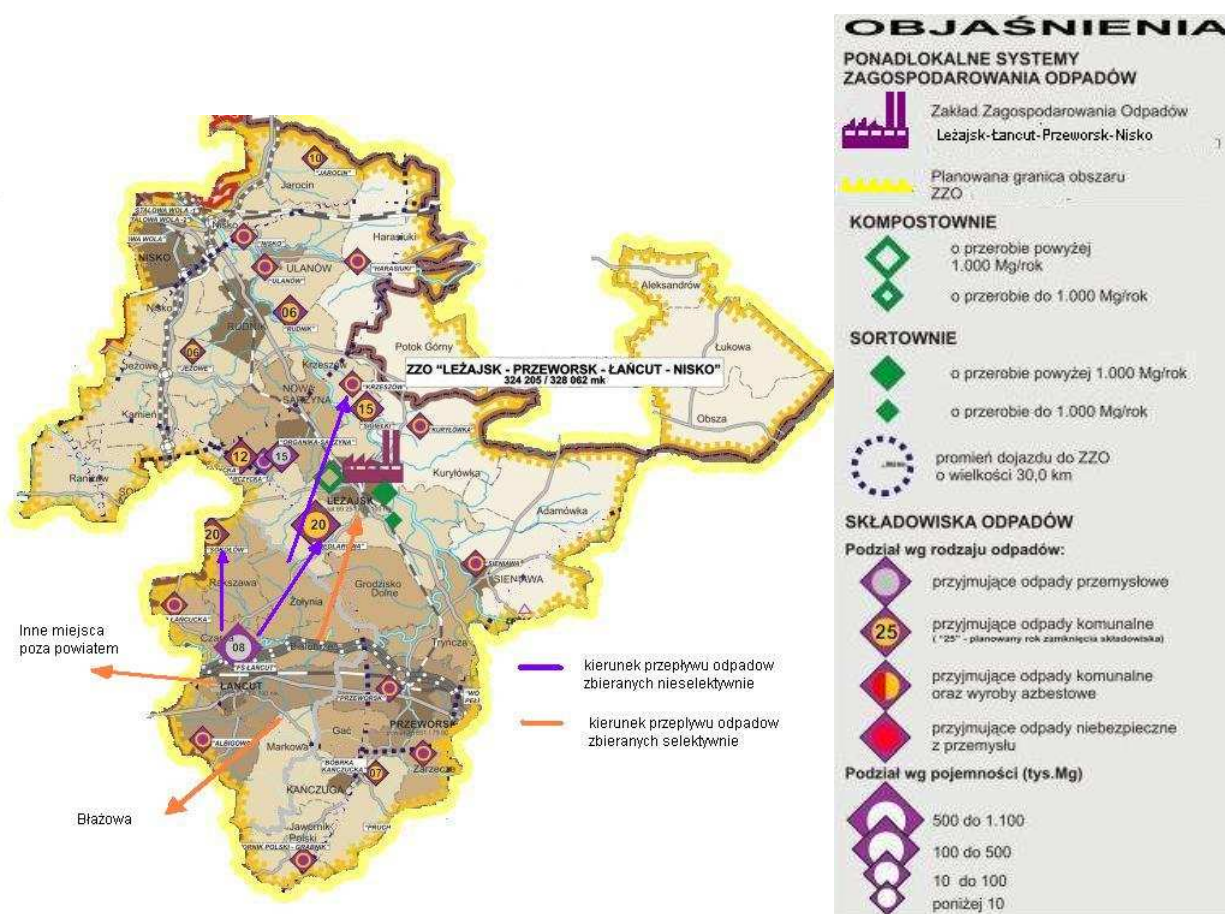
Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Na terenie powiatu łańcuckiego brak jest instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zebrane odpady w celu unieszkodliwienia trafiają na składowiska:

- w Giedlarowej (powiat Leżajski)
- w Sigielnkach (powiat Niżański)
- w Sokołowie Młp (powiat Rzeszowski)

Natomiast zebrane selektywnie odpady opakowaniowe trafiają na sortownię MZK Leżajsk lub na sortownię w Błazowej. Inne odpady zebrane selektywnie są zagospodarowywane poza obszarem powiatu.

Kierunki przepływu odpadów z powiatu przedstawia rysunek nr 8

Rysunek nr 8 - Kierunek przepływu odpadów zbieranych selektywnie i nieselektywnie

Identyfikacja problemów w gospodarowaniu odpadami komunalnymi:

1. Najwięcej (86%) odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości jest unieszkodliwianych poprzez składowanie.
2. Część odpadów jest zagospodarowywana przez właścicieli nieruchomości w sposób niewłaściwy (spalanie w piecach, deponowanie na dzikich wysypiskach).
3. Zbiórka selektywna odpadów oraz ich segregowania jest nieefektywnie ekonomicznie ze względu na niskie ceny surowców wtórnych.
4. Rynek odbioru i przetwarzania surowców wtórnych jest niestabilny.
5. Nie wszyscy mieszkańcy powiatu są objęci zorganizowaną zbiórką odpadów.
6. System gospodarowania odpadami na terenie powiatu jest niejednorodny (każda gmina prowadzi go inaczej)
7. Brak jest instalacji i urządzeń pozwalających kompleksowo zagospodarować odpady komunalne

PRZEWIDYWANE ZMIANY W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania

1. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
2. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Kontrolowanie przez gminy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
6. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
7. Prowadzenie zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie następujących frakcji odpadów:
 - odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
 - papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
 - odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
 - tworzywa sztuczne,
 - metale,
 - zużyte baterie i akumulatory,
 - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - przeterminowane leki,
 - chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
 - meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - odpady budowlane remontowe.
8. Sposoby zbierania odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych, w tym organizacja np. Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) zostaną określone w opracowaniach niższego rzędu dotyczących organizacji ZZO.

9. Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.
10. Sposób zbierania odpadów musi być zgodny z przyjętymi technologiami przekształcania odpadów w zakładach zagospodarowania odpadów, do których odpady będą kierowane.
11. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych od mieszkańców, w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),
 - stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
12. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
13. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
14. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego oraz budowę linii technologicznych do przetwarzania tych odpadów, takich jak:
 - kompostowni odpadów organicznych,
 - linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych),
 - zakładów termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.
15. Odpady zbierane w formie zmieszanej lub pozostałość po ich sortowaniu powinny być poddane procesom, w których frakcja biodegradowalna zostanie przetworzona na kompost i/lub biogaz albo unieszkodliwiona metodami innymi niż składowanie (spalanie, procesy mechaniczno - biologiczne).
16. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
17. Gospodarka odpadami w województwie opierać się powinna o Zakłady Zagospodarowania Odpadów (ZZO) o przepustowości wystarczającej do

przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez ok. 150 tys. mieszkańców.

18. Stosowane w ZZO technologie oraz wyposażenie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa podkarpackiego celów zakresie gospodarowania odpadami.
19. Budowa instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów również poza ZZO, które wspierać będą system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie.
20. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.

Prognoza demograficzna

Prognoza demograficzna przedstawiona przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie przewiduje się, że do roku 2030 następował będzie zwłaszcza na terenach wiejskich niewielki przyrost naturalny dodatni. Takie założenia przyjęto także dla Powiatu. W związku z powyższym wskazano, że w latach 2008-2016 wystąpi przyrost rzeczywisty dodatni, stąd też liczba mieszkańców gminy przedstawiać się winna następująco (w tys. mieszkańców):

- 2008r. - 78,1
- 2009r. – 78,3
- 2012r. – 78,9
- 2016r. – 79,8

Prognoza ilości wytwarzanych odpadów

Prognozuje się, że ilość odpadów biodegradowalnych składowanych na składowisku winna być ograniczona do końca 2010r. o 1310 Mg, do końca 2013 o 2619 Mg do końca 2020 o 3405 Mg. Zapewne część odpadów zostanie zagospodarowana przez mieszkańców we własnym zakresie (skarmianie zwierząt, kompostowanie, spalanie w przydomowych kotłowniach)

Prognozując zmiany ilościowe i jakościowe odpadów komunalnych (tabela nr 10) przyjęto następujące założenia:

1. Nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego odpadów; czyli zawartość % poszczególnych rodzajów odpadów będzie taka jak wyliczono w 2008r.

2. Wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów wynosił będzie 4 % w ciągu 4 lat czyli ok. 1 % rocznie (należy zaznaczyć, że ze względu na przewidywany kryzys gospodarczy wskaźnik wytwarzanych odpadów może być niższy od zakładanego).

Tabela nr 10 . Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych (w tys Mg)

Nazwa odpadu	Rok		
	2009	2012	2016
ODPADY KOMUNALNE OGÓŁEM	16,8	17,5	18,3
Odpady niebezpieczne	0,075	0,078	0,081
Odpady opakowaniowe	3,7	3,8	4,0
Odpady biodegradowalne	7,0	7,3	7,6

Prognozowane zmiany w zakresie organizacyjnym i technologicznym

W latach 2009 – 2016 należy oczekiwać następujących zmian w gospodarowaniu odpadami:

1. Wzrastać będzie ilość wytwarzanych odpadów komunalnych.
2. Rozwijał się będzie system zorganizowanej zbiórki odpadów co doprowadzi do wzrostu ilości zbieranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca
3. Rozwijać się będzie system zbierania selektywnego odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.
4. Wzrastać będzie koszt unieszkodliwiania odpadów przez składowanie, co wymusi poszukiwania innych form zagospodarowania odpadów.
5. Zwiększać się będzie ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawanych odzyskowi, w tym również w celach energetycznych (spalanie drewna, papieru oraz produkcja biogazu).
6. Gospodarowanie odpadami organizowane będzie w coraz większym stopniu na szczeblu ponadgminnym, co wiązać się będzie z budową zakładów zagospodarowania odpadów o znaczeniu regionalnym.
7. Zmniejszać się będzie ilość eksploatowanych składowisk odpadów komunalnych.
8. W wyniku działań edukacyjnych wzrastać będzie świadomość ekologiczna mieszkańców, co pozwoli na wprowadzanie bardziej rozwiniętych systemów gospodarki odpadami.

ZAŁOŻONE CELE ORAZ PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto zgodnie z założeniami WPGO następujące cele:

Cele zasadnicze:

1. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Minimalizacja ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
4. Gospodarowanie odpadami w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO Leżajsk – Łańcut – Przeworsk – Nisko)
5. Zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie, w tym odpadów niebezpiecznych.
6. Bezpieczne dla środowiska składowanie odpadów
7. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego deponowania i spalania odpadów.

Cele szczegółowe:

1. Doprowadzenie do objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym systemem selektywnego zbierania 100% mieszkańców powiatu
2. Propagowanie indywidualnych form gospodarowania odpadami ulegającymi biodegradacji, aby zmniejszeniu uległa ilość tego rodzaju odpadów unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w gminie w roku 1995. Zgodnie z zapisami KPGO dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - W 2010 r. nie więcej niż 75 %
 - W 2012 r. nie więcej niż 52 %
 - W 2013 r. nie więcej niż 50 %
 - W 2016 r. nie więcej niż 43 %

Monitorowanie ilości i sposobów zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji.

3. Wprowadzenie selektywnej zbiorki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych i osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok
4. Zmniejszenie masy składowanych odpadów poprzez poddawanie ich innym formom zagospodarowania
5. Zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie,
6. Budowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.
7. Zapobieganie powstawaniu „dzikich wysypisk”

Zgodnie z zapisami WPGO Gminy powiatu łańcuckiego zostały przyporządkowane do ZZO Leżajsk- Łańcut- Przeworsk- Nisko

Organizacja ZZO

W Planie przyjmuje się następujące zasady organizacji ZZO:

1. Zakład Zagospodarowania Odpadów powinien mieć przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego minimum przez ok. 150 tys. mieszkańców. Dla obszarów obejmujących co najmniej 300 tys. mieszkańców docelowym rozwiązaniem jest termiczne przekształcenie odpadów komunalnych. W instalacji takiej powinny być również unieszkodliwiane zakaźne odpady medyczne i weterynaryjne po ich wstępnej dezaktywacji.
2. Proponowane do budowy ZZO, w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu. Wynikać to musi jednak z przeprowadzenia odpowiedniej analizy w ramach opracowań niższego rzędu. Poszczególne obiekty tworzyć będą integralną organizacyjnie i ekonomicznie jednostkę.
3. Przewiduje się współpracę pomiędzy istniejącym i planowanymi ZZO (np. w zakresie zagospodarowania szczególnymi rodzajami odpadów, produkcji paliw z odpadów itp.).
4. Wyposażenie ZZO oraz stosowane w nim technologie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa podkarpackiego celów zakresie gospodarowania odpadami oraz spełniać kryteria najlepszej dostępnej techniki (BAT).
5. System zbierania odpadów na obszarze obsługiwanym przez ZZO musi być dostosowany do stosowanych w nim technologii.

6. W uzasadnionych przypadkach ZZO składa się powinien z odpowiedniej ilości stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, magazyny na surowce, odpady niebezpieczne itp.
7. Do czasu wybudowania ZZO lub niezbędnej jego rozbudowy, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w WPGO celów.
8. Dopuszcza się możliwość zmiany przynależności do ZZO dla gmin leżących przy granicy Zakładów.

Według „Koncepcji ...” analiza posiadanych obiektów, tras transportowych, ilości wytwarzanych odpadów w poszczególnych rejonach obszaru ZZO wskazuje na następujący schemat systemu.

1. Główne obiekty (instalacje) powinny się koncentrować w pobliżu Leżajska.
2. Dalsze funkcjonowanie, modernizacja i rozbudowa istniejących sortowni na terenie MZK w Leżajsku.
3. Lokalizację ZZO wybrano biorąc pod uwagę cały obszar „Leżajsk – Łańcut – Przeworsk – Nisko”. Do szczegółowej analizy wzięto pod uwagę:
 - teren przy oczyszczalni w Leżajsku,
 - teren przy składowisku Giedlarowa
 - teren w nowej lokalizacji (w rejonie Leżajska)
4. Wstępna analiza wykazała, że optymalną lokalizacją instalacji głównych (sortownia/prasa, instalacja fermentacji odpadów) jest teren przy oczyszczalni ścieków w Leżajsku.
5. Aktualny teren przy oczyszczalni ścieków w Leżajsku zachowa swoją funkcję kompostowni, lecz zostanie ona zmodernizowana. Niewykluczone jest, że przyjmować będzie ona również odpady z procesu fermentacji (pod warunkiem, że nie pogorszy kompostu).
6. Konieczna będzie budowa stacji przeładunkowych. Rozważa się poszerzenie funkcji stacji o:
 - magazyny zbieranych selektywnie odpadów (materiałowych i niebezpiecznych),
 - kompostownie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych, itp.
7. Istniejące składowiska będą rozbudowywane i przyjmować będą jedynie odpady z instalacji, po procesach ich przetwarzania.

Tabela nr 11. Niezbędne moce przerobowe instalacji do zagospodarowania odpadów na terenie omawianego ZZO (dane zgodnie z „Koncepcji...”)

Wyszczególnienie	Liczba instalacji/ Moce przerobowe funkcjonujące	Niezbędne do pozyskania moce przerobowe			
		2008 – 2011	2012 – 2015	2016 – 2019	Razem
Sortownie odpadów	2/5,1	74,1	3,3	3,9	81,3
Instalacje do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji	1/6,0	13,2	7,7	4,8	25,7
Składowiska odpadów komunalnych ¹	7/127,9	226,5	199,7	196,5	622,7

¹ - Liczba składowisk/pojemność do wykorzystania

Tabela nr 12. Wykaz gmin objętych obsługą przez ZZO Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko (wg Planu gospodarki odpadami dla woj. podkarpackiego, 2008)

L.p.	Gmina	Powiat
1.	m. Leżajsk	leżajski
2.	gm.w. Grodzisko Dolne	
3.	gm.w. Kuryłówka	
4.	gm.w. Leżajsk	
5.	gm. m-w. Nowa Sarzyna	
6.	m. Łańcut	łańcucki
7.	gm.w. Białobrzegi	
8.	gm.w. Czarna	
9.	gm.w. Łańcut	
10.	gm.w. Markowa	
11.	gm.w. Rakszawa	
12.	gm.w. Żołynia	
13.	m. Przeworsk	przeworski
14.	gm.w. Adamówka	
15.	gm.w. Gać	
16.	gm.w. Jawornik Polski	
17.	gm. m-w. Kańczuga	
18.	gm.w. Przeworsk	
19.	gm. m-w. Sieniawa	
20.	gm.w. Tryńcza	
21.	gm.w. Zarzecze	
22.	gm.w. Raniżów	kolbuszowski
23.	gm.w. Kamień	rzeszowski

L.p.	Gmina	Powiat
24.	gm.w. Harasiuki	niżański
25.	gm.w. Jarocin	
26.	gm.w. Jeżowe	
27.	gm.w. Krzeszów	
28.	gm. m-w. Nisko	
29.	gm. m-w. Rudnik nad Sanem	
30.	gm. m-w. Ulanów	
31.	Aleksandrów	biłgorajski
32.	Obsza	
33.	Księżpol	
34.	Łukowa	
35.	Potok Górny	
36.	Józefów	

Łącznie, ZZO obsługiwać będzie w 2020 roku 350,8 tys. mieszkańców, z czego ok. 74% osób zamieszkiwać będzie tereny wiejskie. Mieszkańcy spoza woj. podkarpackiego (powiat biłgorajski, woj. lubelskie) stanowić będą 8,7% wszystkich mieszkańców obszaru ZZO.

Zgodnie z przedstawianymi założeniami funkcjonowania ZZO byłyby tam także przetwarzane inne niż komunalne odpady ulegające biodegradacji, których wykaz przedstawiono w tab. Nr 13.

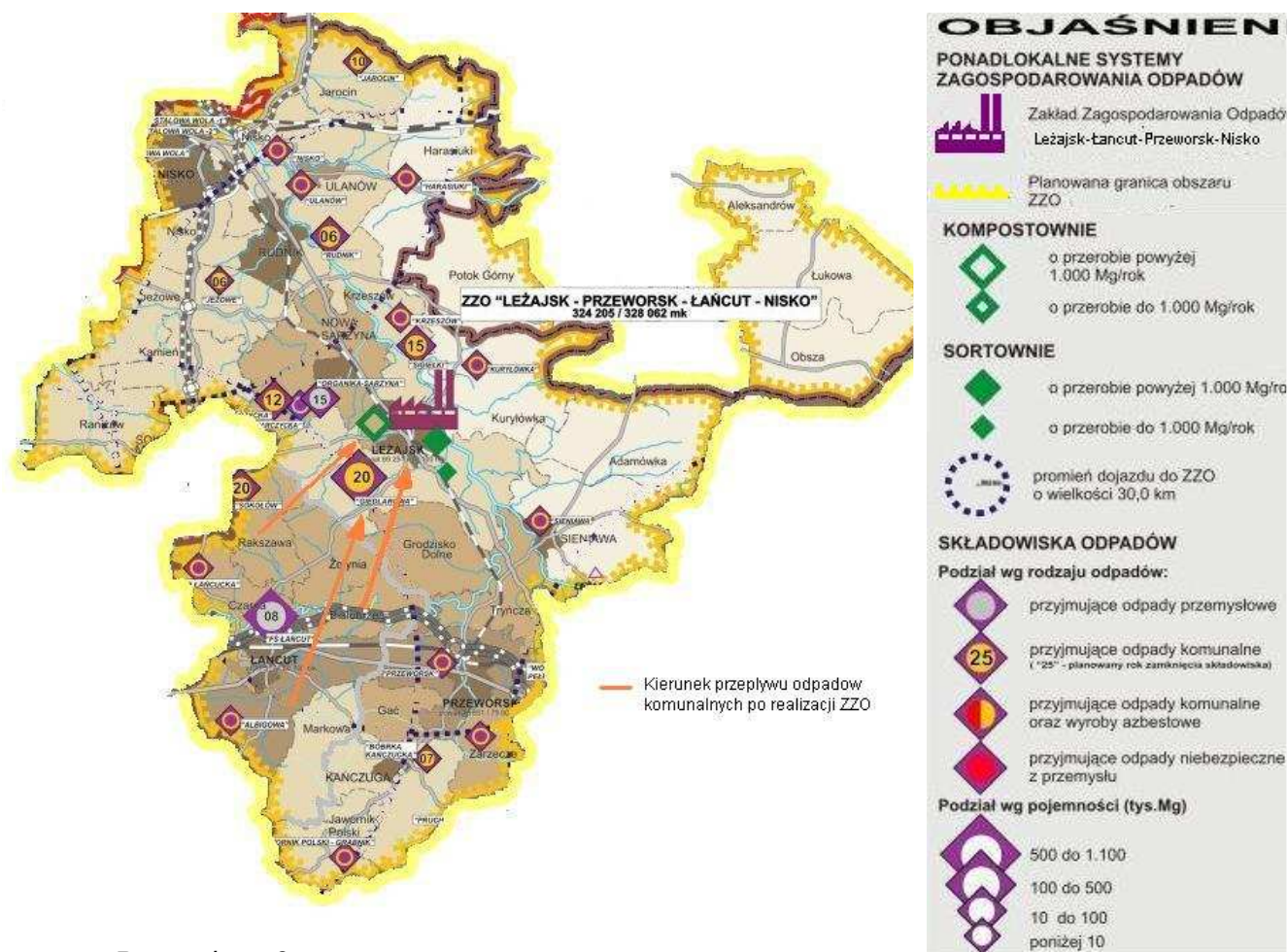
Tabela nr 13. Ilość wytwarzanych przemysle i rolnictwie odpadów ulegających biodegradacji na obszarze obsługiwanym przez ZZO Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko (w roku 2006)

L.p.	Kod	Nazwa odpadu	Mg/rok
Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa i rybołówstwa			
1	020103	Odpadowa masa roślinna	850,0
2	020106	Odchody zwierzęce	880,0
3	020182	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	11,1
4	020183	Odpady z upraw hydroponicznych	75,0
<i>Razem</i>			<i>1 816,1</i>
Odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego			
1	020201	Odpady z mycia i przygotowywania surowców	0,5
2	020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	178,6
<i>Razem</i>			<i>179,1</i>
Odpady z przygotowania, przetwórstwa produktów i używek spożywczych oraz odpady pochodzenia roślinnego, w tym odpady z owoców, warzyw, produktów zbożowych, olejów jadalnych, kakao, kawy, herbaty oraz przygotowania i przetwórstwa tytoniu, drożdży i produkcji ekstraktów drożdżowych, przygotowywania i fermentacji melasy (z wyłączeniem 02 07)			

1	020304	Surowce i produkty nienadające się do spożycia i przetwórstwa	546,5
2	020305	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków	167,5
3	020380	Wytłoki, osady i inne odpady z przetwórstwa produktów roślinnych (z wyłączeniem 02 03 81)	110,0
4	020382	Odpady tytoniowe	629,3
<i>Razem</i>			<i>1 453,3</i>
Odpady z przemysłu piekarniczego i cukierniczego			
1	020601	Surowce i produkty nieprzydatne do spożycia i przetwórstwa	1,4
2	020680	Nieprzydatne do wykorzystania tłuszcze spożywcze	0,3
<i>Razem</i>			<i>1,7</i>
Odpady z produkcji napojów alkoholowych i bezalkoholowych (z wyłączeniem kawy, herbaty i kakao)			
1	020701	Odpady z mycia, oczyszczania i mechanicznego rozdrabniania surowców	508,1
2	020780	Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary	8 145,5
<i>Razem</i>			<i>81 962,6</i>
Razem /wszystkie grupy odpadów/			101 757,7

Łącznie na omawianym terenie powstaje rocznie ok. 100 tys. Mg odpadów przemysłowych, które mogą zostać zagospodarowane w instalacjach przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji (kompostownia, instalacja fermentacji odpadów). Należy zdawać sobie jednak sprawę z tego, że odpady te są obecnie w dużej części zagospodarowywane.

W niniejszej koncepcji założono, że odpady powyższe stanowić będą jedynie dodatkowy strumień odpadów do instalacji zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w ilości ok. 10 tys. Mg/rok.

Rysunek nr 9
Kierunek przepływu odpadów po wybudowaniu ZZO

Dane dotyczące ilości powstających w oczyszczalniach ścieków komunalnych osadów ściekowych zamieszczono w tabeli 14.

Tabela nr 14. Ilość wytwarzanych osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków komunalnych na obszarze obsługiwanym przez ZZO Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko (w roku 2007, na podstawie ankietyzacji)

Gmina	Wytworzone		Sposób zagospodarowania	
	Masa	% uwodnienia	odzysk	unieszkodliwianie
Białobrzegi	4500	80%	4500	
Czarna	745	86%		745
Markowa	144		144	
Rakszawa	46	81%		46
Żołynia	84			84

3.2. Odpady z grup 01 – 19

Gospodarka odpadami pochodzącymi z działalności przemysłowej jest znacznie bardziej usystematyzowana niż gospodarowanie odpadami komunalnymi. Gospodarowanie odpadami jest reglamentowane przy pomocy stosownych decyzji lub informacji, a potwierdzone jest dokumentami ewidencyjnymi.

Analizę stanu gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu (grupy 01 – 19) przeprowadzono na podstawie informacji zawartych w zbiorczych zestawieniach danych, które są wprowadzane do Wojewódzkiego Systemu Odpadowego (WSO) prowadzonego przez Marszałka Województwa Podkarpackiego.

Przedsiębiorstwa działające na terenie powiatu łańcuckiego wytworzyły w latach 2004-2006 odpowiednio 27958,2 Mg, 34009,9 Mg, 36496,7 Mg. Z powyższych danych wynika, że najwięcej odpadów zostało wytworzonych w 2006r. i była to ilość o ponad 2000 Mg większa niż w roku 2005 i ponad 8000 Mg większa niż w roku. Szczegółowe ilości wytwarzanych odpadów w poszczególnych grupach przedstawia tabela nr 15

Tabela nr 15. Ilość wytwarzanych odpadów z grup 1-19

Grupa odpadu ¹	Ilość odpadów w Mg		
	2004	2005	2006
01	1221,2	0	0
02	8473,0	18347,3	20412,9
03	123	115	13
06	271,8	363,5	363,1
07	122,4	56,1	8,0
08	10,5	25,4	25,9
10	2925,8	1217,8	897,4
11	1,0	12,08	30,18
12	2241,9	2285,6	2125,1
13	270,24	280,55	244,91
15	359,5	524,2	769,0
16	19,7	103,4	33,1
17	4121,3	4029,8	5117,3
19	7408,6	6749,2	6556,9
RAZEM	27958,2	34009,9	36496,7

Źródło: Baza WSO

¹ Grupa odpadu - według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206):

01 - odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin,
02 - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
03 - odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury,

- 04 - odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego,
- 05 - odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla,
- 06 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,
- 07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej,
- 08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich,
- 09 - odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych,
- 10 - odpady z procesów termicznych,
- 11 - odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- 12 - odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,
- 13 - oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19),
- 14 - odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08),
- 15 - odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach,
- 16 - odpady nieujęte w innych grupach,
- 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),
- 18 - odpady medyczne i weterynaryjne,
- 19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

Jak wykazują dane nie wszystkie rodzaje odpadów są wytwarzane na terenie powiatu. Jednakże w przypadku niektórych rodzajów (odpady medyczne i weterynaryjne) brak ich ilości wynika raczej z nie wywiązywania się przedsiębiorców z ustawowych obowiązków.

Odpady wytworzone w 2006r. na terenie powiatu łańcuckiego stanowią zaledwie 3% odpadów przemysłowych wytworzonych na terenie województwa podkarpackiego.

Biorąc pod uwagę czynnik administracyjny najwięcej odpadów w 2006r wytworzono w Gminie Rakszawa, natomiast najmniej w Gminie Żołynia (tab. Nr 16).

Tabela nr 16. Ilość odpadów przemysłowych wytwarzanych w poszczególnych gminach powiatu

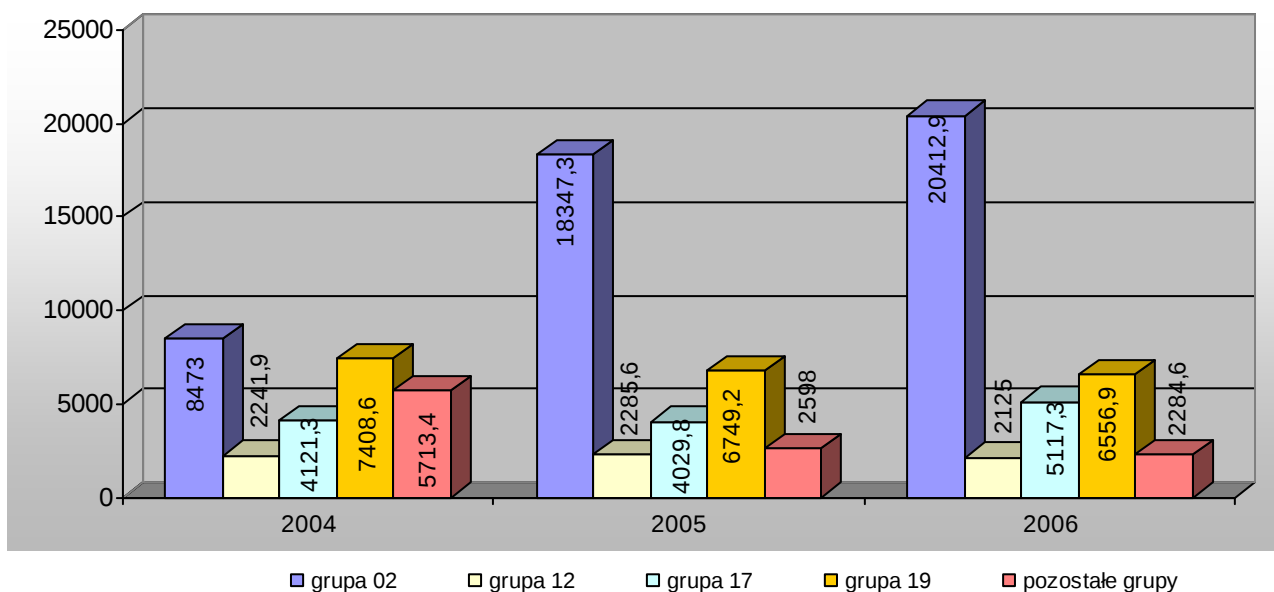
Gmina	Lata		
	2004	2005	2006
Łańcut Miasto	9085,8	8086,0	6980,5
Białobrzegi	4644,3	4640,4	4625,5
Czarna	1965,1	764,3	954,2
Łańcut Gmina	2234,8	2600,0	1754,6
Markowa	75,63	110,4	318,4
Rakszawa	9864,0	18444,0	22348,9
Żołynia	87,8	58,4	69,4

Źródło: Baza WSO

Z danych zawartych w WSO wynika, że najczęściej na terenie powiatu w latach 2004-2006 wytworzono odpadów z grupy 02 - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności. Ilość tych odpadów systematycznie wzrastała i wynosiła: w 2004r. – 8473,0 Mg, w 2005r. – 18347,3 Mg, w 2006r. – 20412,9 Mg (rys. 10).

Do pozostałych grup odpadów wytwarzanych w dużych ilościach należały również:

- 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),
- 19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

Rysunek nr 10. Porównanie ilości wytworzonych odpadów wybranych grup

Do największych wytwórców odpadów w powiecie należały przedsiębiorstwa wskazane w tabeli nr 17

Tabela nr 17 . Przedsiębiorstwa wytwarzające najwięcej odpadów w powiecie łańcuckim

Nazwa zakładu	Ilość wytworzonych odpadów w Mg		
	2004	2005	2006
Browar VAN PUR Sp. z o.o. ul. Krochmalna 3/1104, 00-860 Warszawa Browar VAN PUR Sp. z o.o. Oddział w Rakaszawie	8525	18398	20345
Fabryka Śrub w Łańcucie "ŚRUBEX" S.A. 37-100 Łańcut, ul. Podzwierzyniec 41	6964,8	6086,2	5348,9
Oczyszczalnia Ścieków w Łańcucie Wola Dalsza, 375a, 37-100 Łańcut	4640	4620	4621
PPH "TRANSSYSTEM" S.A. Wola Dalsza, 367, 37-100 Łańcut	1965,8	2256,8	1586,9
CIEPŁOWNIA ŁAŃCUT Sp. z o.o. ul. Polna 2a, 37-100 Łańcut	1513	1100	815

Zakłady te wytwarzały prawie 90% wszystkich odpadów powstających na obszarze powiatu.

Poniżej omówiono poszczególne grupy odpadów pod kątem źródeł ich wytwarzania na obszarze powiatu.

Odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin (Grupa 01)

Źródłem wytwarzania odpadów z grupy 01 są przede wszystkim zakłady górnicze, w ograniczonym zakresie przedsiębiorstwa poszukiwawcze i samodzielne zakłady przeróbcze prowadzące eksploatację kruszywa (kamieniołomy) na potrzeby budownictwa. Ilość tych odpadów uzależniona jest także od prowadzonych poszukiwań kopalin.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 wykazuje tendencję malejącą (udział w masie wytwarzanych wszystkich odpadów w powiecie):

w 2004 r. – 1221,2 Mg

w 2005 r. – 0,0 Mg

w 2006 r. – 0,0Mg

Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (Grupa 02)

Odpady z grupy 02 powstają głównie w: cukrowniach, browarach, gorzelniach, ubojniach, zakładach przetwórstwa mięsnego, mleczarniach, chłodniach,

gospodarstwach rolnych, ogrodniczych i hodowlanych oraz innych zakładach zajmujących się produkcją i przetwórstwem żywności. Wiele gałęzi przemysłu spożywczego działa w trybie kampanii, kiedy w bardzo krótkim czasie powstaje duża ilość odpadów.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 jest dosyć stabilna i wykazuje nieznaczne wahania :

w 2004 r. – 8473,0 Mg
w 2005 r. – 18347,3 Mg
w 2006 r. – 20412,9 Mg

W ilości wytwarzanych odpadów grupy 02 w kolejnych latach daje się zauważyć nieznaczna tendencja malejąca. Największa ilość tego rodzaju odpadów powstaje w Browarze Van Pur w Rakszawie-w 2006r. 20412,9 Mg” . Zakład ten jest jednym z największych wytwórców odpadów z grupy 02 (w roku 2006) nie tylko w powiecie, ale także w województwie:

Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury (Grupa 03)

Odpady z grupy 03 powstają na wszystkich etapach obróbki drewna, produkcji mebli i płyt (wiórowych, pilśniowych, itp.), a także podczas produkcji papieru i celulozy. Odpady powstają głównie w tartakach, zakładach przetwórstwa drzewnego, zakładach stolarskich, wytwórniach płyt wiórowych i pilśniowych, fabrykach papierniczo-celulozowych. Większość wytwórców odpadów tej grupy zalicza się do małych i średnich przedsiębiorstw. Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006:

w 2004 r. – 123,0 Mg
w 2005 r. – 115,0 Mg
w 2006r. – 13,0 Mg

W ogólnej masie wytworzonych odpadów grupy 03 dominowały odpady o kodzie 03 01 05 (trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir), Na ogół, omawiane odpady nie wykazują własności niebezpiecznych. Stąd też mały jest udział odpadów niebezpiecznych w ogólnej masie odpadów z grupy 03. Ilość wytwarzanych odpadów tej grupy w latach 2004-2006 wykazuje tendencję malejącą.

Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego (Grupa 04)

Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego stanowią strumień odpadów, w skład którego wchodzi dwie podgrupy: odpady z przemysłu skórzanego i futrzarskiego oraz odpady z przemysłu tekstylnego.

Na terenie powiatu nie są wytwarzane odpady tej grupy.

Odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla (Grupa 05)

Odpady z grupy 05 powstają w zakładach przetwórstwa ropy naftowej (rafinerie, petrochemie), hutach, zakładach metalurgicznych, kombinatach koksochemicznych, fabrykach chemicznych (np. parafiny), kopalniach gazu ziemnego, zakładach przeróbki gazu ziemnego, zakładach zajmujących się regeneracją olejów. Odpady tej grupy powstają również w zakładach zajmujących się przetwarzaniem odpadowych tworzyw (np. poliolefinowych), wytwarzających półprodukty do produkcji paliw.

Na terenie powiatu nie są wytwarzane odpady tej grupy.

Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej (Grupa 06)

Odpady z tej grupy powstają w trakcie chemicznych procesów technologiczno – produkcyjnych oraz czyszczenia i konserwacji aparatów i urządzeń produkcyjnych. Odpady zawierające rtęć - 06 04 04* - powstają w wyniku akcji wymiany termometrów rtęciowych i aparatów do mierzenia ciśnienia na elektroniczny sprzęt pomiarowy w przychodniach ZOZ i szpitalach.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 jest niewielka w stosunku do całej masy wytwarzanych w województwie odpadów, ale wykazuje tendencję wzrostową:

w 2004 r. – 271,8 Mg

w 2005 r. – 363,5 Mg

w 2006 r. – 363,1 Mg

Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej (Grupa 07)

Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej powstają przede wszystkim w przemyśle gumowym, przy

produkcji tworzyw sztucznych oraz kauczków i włókien syntetycznych. Znacznym wytwórcą odpadów z tej grupy jest także przemysł farmaceutyczny.

Odpady z grupy 07 powstają również w zakładach poligraficznych (drukarnie i inne), warsztaty, galwanizernie oraz różnego rodzaju laboratoria zakładowe oraz szkolne i uczelniane.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 wykazuje tendencję malejącą :

w 2004 r. – 122,4 Mg

w 2005 r. – 26,1 Mg

w 2006 r. – 8,0 Mg

Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich (Grupa 08)

Do grupy 08 zalicza się odpady powstające w wyniku produkcji, nakładania i usuwania powłok lakierniczych, czyszczenia narzędzi, opakowań po produktach, pozostałości lub opakowań farb drukarskich oraz stosowania i produkcji klejów, kitów, mas szpachlowych.

Skład chemiczny odpadów z grupy 08 to głównie woda, rozpuszczalniki (mieszaniny benzyny, nafty, toluenu, ksylenu, alkoholi, eterów, glikoli, ketonów, estrów, terpentyny, chlorobenzenów, itp.), substancje błonotwórcze (głównie żywice), pigmenty i wypełniacze. Podstawowym składnikiem mineralnej części odpadów jest dwutlenek tytanu TiO_2 występujący w mieszaninie z innymi tlenkami (ZnO , PbO , CaO , Fe_2O_3 , Al_2O_3). Do innych substancji wchodzących w skład wyrobów lakierniczych należą żywice (ftalowe, melaminowe, poliestrowe, epoksydowe, akrylowe) stanowiące spoiwa dla wytworzonej powłoki, kwasy (fosforowy, siarkowy, solny), fenole, krezole i amoniak. Omawiana grupa odpadów cechuje się również dużą zawartością metali ciężkich. Występują one głównie w postaci tlenków, siarczków lub chromianów metali (np.: Ti , Zn , Pb , Fe , Mn), będących podstawowym składnikiem części mineralnej wyrobów lakierniczych (pigmentów nieorganicznych). Odpady z tej grupy cechuje duża toksyczność, łatwopalność i reaktywność.

Odpady z grupy 08 mogą cechować się bardzo różnorodną konsystencją: od płynnej lub półpłynnej, poprzez mazistą do półtwardych lub twardych brył.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006):

w 2004 r. – 10,5Mg

w 2005 r. – 25,4 Mg

w 2006 r. – 25,9 Mg

Odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych (Grupa 09)

W województwie podkarpackim odpady z grupy 09 wytwarzane są, w stosunku do odpadów z innych grup, w ilościach śladowych. Udział % w masie wytwarzanych wszystkich odpadów jest znikomy.

Na terenie powiatu nie są wykazywane jako wytwarzane odpady tej grupy, pomimo iż funkcjonują podmioty świadczące usługi fotograficzne.

Odpady z procesów termicznych (Grupa 10)

Odpady z grupy 10 powstają głównie w procesie spalania surowców energetycznych (węgiel kamienny i brunatny) oraz w wyniku stosowania metod oczyszczania gazów odlotowych oraz w hutnictwie żelaza i stali oraz metali nieżelaznych. Znaczne ilości odpadów powstają w zakładach zajmujących się przetwórstwem surowców, posiadających odlewnie.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 znacznie maleje

w 2004 r. – 2925,8 Mg

w 2005 r. – 1217,8 Mg

w 2006 r. – 897,4 Mg

Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych (Grupa 11)

Odpady z grupy 11 wytwarzane są głównie w przemyśle przetwórstwa i obróbki powierzchniowej stali i metali nieżelaznych, w przemyśle wyrobów metalowych, w przemyśle elektrycznym, elektronicznym, samochodowym. Do grupy 11 kwalifikowane są odpady powstające w procesach:

- chemicznej obróbki i powlekania metali,
- hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- odpuszczania stali,
- wysokotemperaturowego galwanizowania.

Procesy obróbki powierzchniowej i powlekania metali prowadzone są przez większość zakładów przemysłowych wytwarzających produkty metalowe. Obróbka powierzchniowa i powlekanie metali obejmuje galwaniczne nakładanie powłok, utwardzanie powierzchniowe (nawęglanie, azotowanie, węgloazotowanie), procesy nakładania powłok konwersyjnych metodą chemiczną lub elektrochemiczną (fosforanowanie, chromianowanie, anodowanie) oraz procesy oczyszczania powierzchni. Większość procesów obróbki powierzchniowej metali składa się z trzech etapów stanowiących źródło odpadów tj.: przygotowania powierzchni (odtłuszczenie, trawienie), właściwej modyfikacji powierzchni i płukania międzyoperacyjnego.

Odpady z grupy 11 obejmują:

- odpady z obróbki i powlekania metali oraz innych materiałów (np. procesów galwanicznych cynkowania, wytrawiania, fosforanowania, alkalicznego odtłuszczania, anodowania),
- odpady i szlamy z hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- szlamy i odpady stałe z procesów odpuszczania stali,
- odpady z wysokotemperaturowych procesów galwanizowania.

Odpady z procesów galwanicznego nakładania na elementy żelazne i nieżelazne powłok metali takich jak: cynk, nikiel, miedź, kadm, złoto i srebro mogą występować w postaci zużytych roztworów procesowych (okresowe zrzuty kąpieli), wód popłucznych, osadów z czyszczenia zbiorników procesowych lub osadów filtracyjnych, zużytych kąpieli trawiących (kwasy, alkalia) oraz odpadów z odtłuszczania (rozpuszczalniki organiczne, alkalia, detergenty). Ponadto w procesach oczyszczania zużytych kąpieli i wód popłucznych, z wykorzystaniem systemów membranowych bądź wymienników jonowych powstają odcieki i szlamy oraz nasycone lub zużyte żywice jonowymienne. Większość wytwarzanych odpadów zaliczana jest do odpadów niebezpiecznych, z uwagi na zawartość substancji toksycznych (cyjanki, metale ciężkie, węglowodory chlorowane lub aromatyczne) lub substancji żrących (kwasy, alkalia).

Odpadami w procesie hydrometalurgii cynku, powstającymi w wyniku usuwania szkodliwych zanieczyszczeń (arsen, antymon, miedź i kadm) na drodze wielostopniowego oczyszczania są szlam kadmowo-cynkowy (tzw. gąbka kadmowa) oraz szlam cynkowy.

Odpady te ze względu na zawartość w nich metali ciężkich, zaliczane są głównie do odpadów niebezpiecznych.

Ilość wytworzonych odpadów tej grupy w latach 2004 – 2006 wykazuje tendencję wzrostową :

w 2004 r. – 1,0 Mg

w 2005 r. – 12,08 Mg

w 2006 r. – 30,18 Mg (0,3%)

Odpady z kształtowania oraz fizycznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych (Grupa 12)

Odpady z grupy 12 powstają w procesach produkcji elementów metalowych i z tworzyw sztucznych. Ilości wytworzonych odpadów są założone w procesie technologicznym. Udoskonalenia procesów technologicznych i recykling międzyoperacyjny umożliwiają obniżenie ilości wytworzonych w końcowym efekcie

odpadów. Ilość wytwarzanych w województwie odpadów z grupy 12 nie ulega znaczącym wahaniom:

w 2004 r. – 22419Mg
w 2005 r. – 2285,6 Mg
w 2006 r. – 2125,05 Mg

Oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (Grupa 13)

Grupa 13, to szczególna grupa odpadów, ponieważ są to w całości odpady niebezpieczne, które występują praktycznie wszędzie tam gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza. Do grupy tej należą wszystkie oleje smarowe i przemysłowe, a w szczególności zużyte oleje silników spalinowych, oleje przekładniowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

W przemyśle, oleje odpadowe powstają w trakcie wymiany olejów stosowanych w przekładniach maszyn i instalacji przemysłowych, olejów z hydraulicznych układów do przenoszenia energii, olejów turbinowych, olejów ze sprężarek, z pomp próżniowych, olejów w systemach smarowania, olejów transformatorowych, olejów grzewczych. W motoryzacji oleje odpadowe powstają w wyniku wymiany olejów silnikowych czy przekładniowych.

Grupa 13 dzieli się na 6 podgrup i 26 rodzajów odpadów. Oddzielnego potraktowania wymagają odpady oznaczone kodami:

- 13 01 01* - oleje hydrauliczne zawierające PCB
- 13 01 09* - odpady zawierające PBB
- 13 03 01* - odpadowe oleje zawierające PCB
-

Ilość powstających odpadów z grupy 13 w latach 2004-2006 jest stabilna.

w 2004 r. – 270,24Mg
w 2005 r. – 280,55 Mg
w 2006 r. – 244,91 Mg

Odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08) (Grupa 14)

Odpady z rozpuszczalników organicznych powstają m.in. w przemyśle metalowym, maszynowym, elektronicznym i elektrycznym oraz w pralniach chemicznych w procesach czyszczenia i odtłuszczania. Odpady te powstają w procesach przemysłowych, takich jak :

- odtłuszczenie powierzchni metali w zakładach i warsztatach zajmujących się obróbką metali oraz galwanizerniach,
- czyszczenie powierzchni metali w przemyśle elektrycznym i elektronicznym,
- czyszczenie tkanin w pralniach chemicznych,
- odzysk rozpuszczalników z odpadów.

Na terenie powiatu nie są wytwarzane odpady tej grupy.

Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach (Grupa 15)

Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach stanowią strumień odpadów, w skład którego wchodzi dwie podgrupy:

- odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi),
- sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne.

Ilość powstających odpadów z grupy 15 ulega wzrostowi (udział w masie wytwarzanych wszystkich odpadów):

w 2004 r. – 359,45 Mg

w 2005 r. – 524,25 Mg

w 2006 r. – 769,0 Mg

Odpady nie ujęte w innych grupach (Grupa 16)

Do grupy 16 zaliczane wszystkie odpady, które nie zostały zakwalifikowane do innych grup, obejmuje ona przede wszystkim pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, a także odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek, odpady materiałów wybuchowych, itp.

Grupa 16 dzieli się na 14 podgrup. Oddzielnego potraktowania wymagają podgrupy oznaczone kodami:

16 01– zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy (włączając maszyny pozadrogowe), odpady z demontażu, przeglądu i konserwacji pojazdów (z wyłączeniem grup 13 i 14 oraz podgrup 16 06 i 16 08)

16 02 – odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych

16 04 – odpady materiałów wybuchowych

16 06 – baterie i akumulatory

Ilość powstających odpadów z grupy 16 w latach 2004 – 2006 wyraźnie wzrasta (udział w masie wytwarzanych wszystkich odpadów):

w 2004 r. – 19,67 Mg
w 2005 r. – 103,04 Mg
w 2006 r. – 33,13 Mg

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (Grupa17)

Odpady grupy 17 powstają w wytwórniach materiałów budowlanych, na etapie budowy, wykonywanych planowych i awaryjnych remontów oraz prac rozbiórkowych w budownictwie mieszkalnym, przemysłowym oraz w drogownictwie i kolejnictwie. Powstają one w dużym rozproszeniu.

Ze względu na fakt, iż odpady te powstają w wyniku prac remontowych i budowlanych ilość powstających odpadów z grupy 17 w latach 2004 – 2006 ulega wahaniom:

w 2004 r. – 4121,3 Mg
w 2005 r. – 4029,8 Mg
w 2006 r. – 5117,3 Mg

Odpady medyczne i weterynaryjne (Grupa18)

Odpady medyczne i weterynaryjne są grupą odpadów związanych z ochroną zdrowia ludzkiego i zwierząt. Powstają w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań, doświadczeń naukowych w zakresie medycyny. Większość rodzajów odpadów medycznych została zaliczona w ustawodawstwie krajowym do odpadów niebezpiecznych.

Odpady tej grupy mogą posiadać przede wszystkim właściwości określone jako H9 (zakaźne) tzn. substancje zawierające żywe mikroorganizmy lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że powodują choroby człowieka lub innych żywych organizmów.

Źródłem wytwarzania odpadów medycznych są obiekty służby zdrowia oraz sektora weterynaryjnego i leczenia zwierząt, do których zalicza się :

- lecznictwo szpitalne,
- lecznictwo otwarte obejmujące przychodnie rejonowe i specjalistyczne, spółdzielnie lekarskie i stomatologiczne, ośrodki zdrowia wiejskie i gminne, przychodnie zakładowe i gabinety prywatne,
- stacje krwiodawstwa,
- stacje pogotowia ratunkowego,
- hospicja, ośrodki rehabilitacji, zakłady leczniczo-wychowawcze i opiekuńczo-lecznicze,
- domy opieki społecznej,

- lecznice zwierząt, zakłady weterynaryjne,
- laboratoria.

Odpadów tych nie wykazano w WSO jako odpady powstające na terenie powiatu.

Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych (Grupa19)

Do grupy 19 zaliczane są odpady ze spalania i termicznego rozkładu odpadów komunalnych, fizykochemicznej przeróbki odpadów przemysłowych, odpady z tlenowej i beztlenowej fermentacji odpadów stałych raz odpady z oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody.

Ilość powstających odpadów z grupy 19 w latach 2004 – 2006 zmalała. Największym wytwórcą w powiecie jest Oczyszczalnia Ścieków w Woli Dalszej:

w 2004 r. – 7408,6 Mg

w 2005 r. – 6749,2 Mg

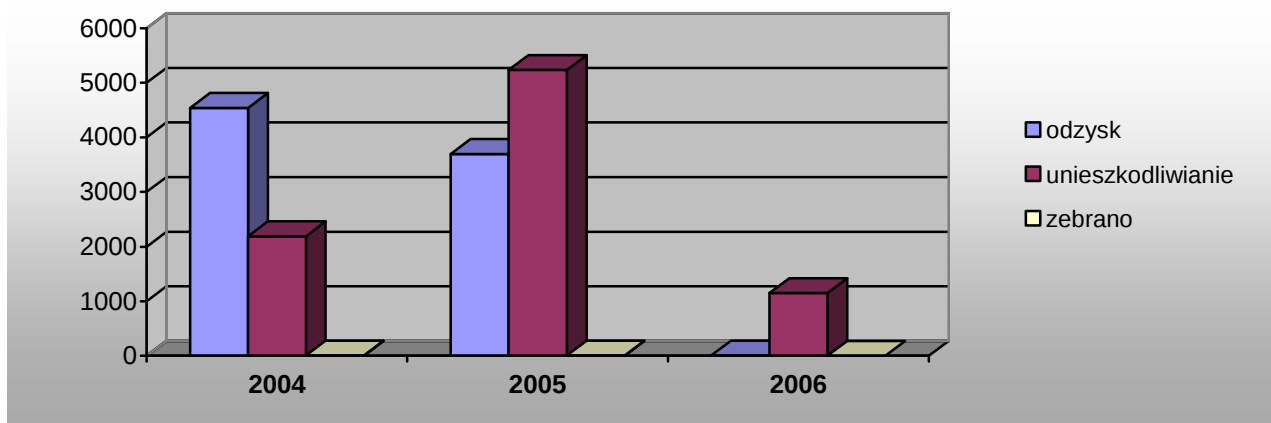
w 2006 r. – 6556,9 Mg

Sposób gospodarowania odpadami

Większość wytwarzanych na terenie powiatu Łańcuckiego odpadów jest zagospodarowywana poza obszarem powiatu. Według informacji zawartej w WSO na terenie powiatu w latach 2004-2006r. niewiele ponad 8% wytwarzanych odpadów jest odzyskiwanych i około 9% jest unieszkodliwianych. Zagospodarowanie odpadów na terenie powiatu odbywa się w sposób przedstawiony w tabeli18.

Tabela nr 18. Gospodarowanie odpadami w powiecie łańcuckim

Gospodarowanie odpadami		
zbieranie	odzysk	unieszkodliwianie
2004		
7,9	4540,2	2191
2005		
5,7	3698,7	5232,7
2006		
0,77	5,8	1148,0

Rys. nr 11. Sposób gospodarowania odpadami na terenie powiatu łańcuckiego

Tabela nr 19 Wykaz przedsiębiorstw poddających odpady odzyskowi i unieszkodliwianiu w instalacjach na terenie powiatu łańcuckiego:

Nazwa przedsiębiorstwa	Kod odpadu	Metoda odzysku/ unieszkodliwiania
Spółdzielnia Inwalidów „ZGODA” w Łańcucie	17 02 03	R5
Fabryka Mebli „Golmeb” Sławomir Golonka Głuchów	03 01 05	R1
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Stolbrzeg” Sp. z o.o. Łańcut	19 01 12	R1
Przedsiębiorstwo Naprawy Taboru Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.	16 01 04, 16 01 06	R14
KOLNER Fabryka Śrub w Łańcucie (składowisko odpadów w Rakszawie)	19 08 14	D5

Źródło: Baza WSO

Odzysk odpadów

To wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. W instalacjach na terenie powiatu odzyskano odpady głównie w celach energetycznych. W stosunku do 2004r. ilość odzyskanych w 2006r. odpadów gwałtownie zmalała (tabela nr 19).

Unieszkodliwianie odpadów

Unieszkodliwianie odpadów - to poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Jedyną instalacją służącą do zagospodarowania odpadów przemysłowych jest składowisko Fabryki Śrub w Łańcucie. Instalacja ta znajduje się w miejscowości Rakszawa. Jej planowana pojemność wynosi 107 tys. Mg z czego wykorzystano na koniec 2006r. 99 tys. Mg. Składowisko posiada uszczelnienie naturalne (iły mioceńskie) oraz sztuczne (geomembrana HDPE 0,15 cm). Na składowisku deponowany jest jedynie jeden rodzaj odpadów pochodzących z Fabryki Śrub w Łańcucie – szlasy z innego niż biologiczne oczyszczanie ścieków przemysłowych inne niż wymienione w 19 08 13.

Zbieranie odpadów

Powstające w obiektach przemysłowych odpady są z reguły zbierane selektywnie już w miejscu wytwarzania. Dla niektórych rodzajów odpadów np. dla odpadów medycznych i weterynaryjnych czy też dla odpadów olejowych sposób zbierania i magazynowania odpadów jest regulowany przez zapisy prawne.

Poniżej zamieszczono krótką charakterystykę funkcjonujących specyficznych dla niektórych grup odpadów systemów ich zbierania.

Odpady z przemysłu są zbierane przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub bezpośrednio od wytwórcy przekazywane do odzysku lub unieszkodliwienia.

W sposób specjalny prowadzone jest *zbieranie zwierząt padłych i resztek poubojowych* (grupa 02), którą prowadzą zakłady utylizacyjne poprzez zorganizowaną sieć zbieraczy. W zorganizowanie zbiorki zwierząt padłych angażują się samorządy terytorialne. Na terenie powiatu odpady takie zbierane są głównie przez Utires Leżachów lub Firmę Saria Polska Oddział w Przewrotnym.

Oleje odpadowe powstające w zakładach na terenie powiatu są na ogół przekazywane firmom specjalistycznym trudniącym się zbieraniem olejów odpadowych. Odpady te są odzyskiwane i unieszkodliwiane w istniejących specjalistycznych instalacjach.

Na rynku polskim działają obecnie 4 organizacje odzysku, które w imieniu producentów i importerów olejów organizują zbieranie i zagospodarowanie olejów odpadowych

Zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy powinny trafiać poprzez punkty zbierania pojazdów do stacji demontażu (lub bezpośrednio do stacji). Na

terenie województwa funkcjonuje 39 przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu samochodów i 10 przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów. Pojazdy mogą być zbierane także przez punkty organizowane przez samorząd gminne, które na taka działalność mogą pozyskać środki z NFOŚiGW. Na terenie powiatu nie funkcjonuje punkt zbierania pojazdów i działa jedna stacja demontażu (PKS w Woli Dalszej)

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny jest zbierany także w jednostkach handlowych, które przy zakupie nowego sprzętu przyjmować winny sprzęt używany (1:1). Oprócz jednostek handlowych także jednostki posiadające stosowne zezwolenia zbierają odpady tego rodzaju..

Zużyte akumulatory kwasowo-ołowiowe zbierane są przez jednostki handlowe (przy kupnie nowego akumulatora następuje zwrot zużytego). W kraju funkcjonują 2 firmy zajmujące się odzyskiem akumulatorów kwasowo-ołowiowych. Firmy te posiadają własną sieć zbierania akumulatorów kwasowo-ołowiowych obejmującą teren całego kraju.

Specyficznym rodzajem odpadów są odpady pochodzące z *działalności medycznej, weterynaryjnej i medyczno-opiekuńczej*. Zasady gromadzenia takich odpadów u wytwórców oraz sposób ich transportu określone są przez przepisy szczegółowe (rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.)

Dz. U. Nr 162, poz. 1153. Odpady zakaźne gromadzi się w workach koloru czerwonego. Odpady specjalne gromadzi się w workach koloru żółtego. Pozostałe odpady medyczne gromadzi się w workach koloru niebieskiego

Pomieszczenie, w którym magazynowane są odpady medyczne powinno:

1. posiadać ściany i podłogi wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych i umożliwiających dezynfekcję;
2. być zabezpieczone przed dostępem owadów, gryzoni oraz innych zwierząt;
3. posiadać drzwi wejściowe bez progu, których minimalna szerokość i wysokość powinna gwarantować swobodny wjazd i wyjazd środka transportu wewnętrznego oraz dostęp obsługi;
4. posiadać wydzielone boksy w zależności od rodzajów magazynowanych odpadów medycznych, zgodne z zasadami ich sortowania w miejscach powstawania
5. posiadać wentylację zapewniającą podciśnienie, z zapewnieniem filtracji odprowadzanego powietrza;
6. być zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;
7. być przeznaczone wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych i posiadać niezależne wejście.

Jednostki ochrony zdrowia oraz podmioty prowadzące badania i doświadczenia naukowe w zakresie medycyny posiadają opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi, a na stanowiskach pracy znajdują się instrukcje dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów na danym stanowisku pracy.

W przedsiönku do pomieszczenia, magazynowego lub w najbliższym sąsiedztwie tego pomieszczenia powinny znajdować się umywalka z ciepłą i zimną wodą, wyposażona w dozowniki z mydłem i środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku lub suszarkę do rąk.

Czas magazynowania odpadów zakaźnych nie może przekraczać 48 godzin w pomieszczeniach o temperaturze wyższej niż 10 °C. W temperaturze poniżej 10 °C zakaźne odpady medyczne mogą być magazynowane tak długo, jak pozwalają na to ich właściwości, ale nie dłużej niż 14 dni.

Identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami

W gospodarce odpadami powstającymi w przemyśle (grupy 01 -19) zidentyfikowano następujące problemy:

1. Odpady z grupy 01 (odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin):
 - Niepełna ewidencja odpadów odzyskiwanych i unieszkodliwionych.
2. Odpady z grupy 02 (odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności):
 - Duża część odpadów powstaje podczas okresów kampanijnych-przetwórstwo owocowo-warzywne (skumulowanie ilości w krótkim czasie).
 - Transport na większe odległości może być problematyczny, że względu na organiczny charakter odpadów .
 - Rozproszenie wytwórców odpadów-odpady powstające w gospodarstwach rolnych nie ewidencjonowane
3. Odpady z grupy 03 (odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury):
 - Problemy z zagospodarowaniem odpadów zawierających substancje toksyczne (lakier, kleje itp.) – mogą być spalane, ale w odpowiednich instalacjach.
 - Odpady z przemysłu meblarskiego w większości nie są zaliczane do odpadów niebezpiecznych, ale ich termiczne przekształcenie także wymaga stosownej instalacji.

4. Odpady z grupy 06 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej):
 - Znaczny udział odpadów niebezpiecznych w masie odpadów. Ich unieszkodliwianie odbywa się głównie przez spalanie, mniej przez składowanie.
5. Odpady z grupy 07 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej):
 - Problemy z zagospodarowaniem osadów ściekowych, które są najczęściej składowane.
 - Do unieszkodliwiania większości powstałych odpadów stosowane są głównie metody termicznej utylizacji.
6. Odpady z grupy 08 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich):
 - Rozproszenie wytwórców.
7. Odpady z grupy 09 (odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych)
 - Brak ewidencjonowania odpadów i kontroli sposobów postępowania.
8. Odpady z grupy 11 (odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych):
 - Ograniczone możliwości zmniejszania ilości powstających odpadów, co wynika z braku postępu technologicznego w tej dziedzinie.
9. Odpady z grupy 12 (odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych):
 - Problemy z zagospodarowaniem niektórych rodzajów odpadów (np. występujących w formie pylistej oraz osadów ściekowych).
10. Odpady z grupy 13 (oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19):
 - Problemy z zagospodarowaniem stwarzają małe ilości odpadów olejowych, powstających w dużym rozproszeniu, gdzie zbieranie tych odpadów jest utrudnione i ekonomicznie mało opłacalne.
11. Odpady z grupy 15 (odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach):
 - Problemem są odpady niebezpieczne (np. zaolejone czyściwo) trafiające do odpadów komunalnych.
12. Odpady z grupy 16 (odpady nieujęte w innych grupach):
 - Rozproszenie wytwórców.
 - Brak pełnej informacji o odpadach wytwarzanych w źródłach rozproszonych.

13. Odpady z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych):

- Odzysk innych odpadów budowlanych niż metaliczne, zwłaszcza gruzu budowlanego odbywa się w sposób niezorganizowany i przypadkowy.
- Część odpadów zagospodarowywana poza ewidencją

14. Odpady z grupy 18 (odpady medyczne i weterynaryjne):

- Brak prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów w wielu placówkach medycznych i weterynaryjnych, stąd też grupa nie została zidentyfikowana na terenie powiatu pomimo lokalizacji szpitala, wielu placówek opiekuńczych i przychodni
- Brak systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów medycznych w indywidualnych praktykach lekarskich oraz placówkach weterynaryjnych.

15. Odpady z grupy 19 (odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych):

- Brak alternatywnych instalacji do zagospodarowania odpadów w tej grupie.

Odpady niebezpieczne (informacje ogólne)

Ze względu na charakter przemysłu na terenie powiat ilość wytwarzanych w powiecie odpadów niebezpiecznych nie jest duża. Jednakże latach 2004 – 2006 ilość ta wzrastała, co pokazano w tabeli nr 20.

Najwięcej odpadów niebezpiecznych wytworzono w Mieście Łańcucie. Stanowią one ponad 90 % wszystkich odpadów niebezpiecznych wytworzonych w powiecie.

Tabela nr 20. Ilość odpadów niebezpiecznych z grup 01 – 19 wytworzonych w poszczególnych gminach powiatu w latach 2004 - 2006 (Mg) (wg WSO)

Gmina	Lata		
	2004	2005	2006
Łańcut Miasto	302,19	367,87	443,78
Białobrzegi	1,28	3,46	0,2
Czarna	1,53	62,1	0,15
Łańcut Gmina	5,97	9,33	3,07
Markowa	9,7	6,1	5,3
Rakszawa	0,86	3,33	8,7
Żołynia	0	2,43	0,01

- 01 - odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin,
- 02 - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
- 03 - odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury,
- 04 - odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego,
- 05 - odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla,
- 06 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,
- 07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej,
- 08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich,
- 09 - odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych,
- 10 - odpady z procesów termicznych,
- 11 - odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- 12 - odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,
- 13 - oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19),
- 14 - odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08),
- 15 - odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach,
- 16 - odpady nieujęte w innych grupach,
- 17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),
- 18 - odpady medyczne i weterynaryjne,
- 19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych

. W latach 2004-2006 najwięcej odpadów niebezpiecznych stanowiły odpady z grupy 13 oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19). Ilość ta wynosiła odpowiednio 258,3 Mg; 266,7 Mg; 234,9 Mg.

Gospodarowanie wybranymi rodzajami odpadów

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Wg Wojewódzkiego systemu odpadowego, w powiecie jasielskim wytworzono następującą ilość zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów (kod 16 01 04*):

Rok 2004: 10,35 Mg

Rok 2005: 5 Mg

Rok 2006: 7,7 Mg

Najważniejsze problemy

1. Brak pełnych danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.
2. Niewykorzystane zdolności przetwórcze stacji demontażu pojazdów.
3. Prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacjami demontażu.
4. Działalność szarej strefy (rozmontowywanie pojazdów w nieuprawnionych do tego celu warsztatach) ten punkt jest tożsamy z pkt-em 3.
5. Kradzieże pojazdów na części nie wynika to z treści i raczej nie odnosi się do planu.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady elektryczne i elektroniczne występują praktycznie wszędzie tam gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza oraz w gospodarstwach domowych. Do odpadów tej grupy należą również transformatory i kondensatory zawierające PCB, zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC, zużyte urządzenia zawierające wolny azbest.. Masę wytworzonych odpadów tej grupy w przemyśle podano w tabeli 21.

Tabela nr 21. Ilość i rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z przemysłu w powiecie łańcuckim (wg WSO)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Rok		
		2004	2005	2006
16 02 09*	Transformatory i kondensatory zawierające PCB	0,0	0,0	0,55
16 02 11*	Zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC	0,0	0,0	0,03
Razem		0,693	1,45	5,215

Sposoby gospodarowania odpadami

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny nie może być magazynowany z innymi rodzajami odpadów. Sprzęt wytwarzany przez przedsiębiorców może być zbierany przez jednostki handlowe na zasadzie wymiany przy zakupie nowego sprzętu..”.

Zużyte urządzenia powstające w przemyśle odbierane są zazwyczaj przez specjalistyczne przedsiębiorstwa. Na terenie powiatu zarejestrowano w rejestrze GIOŚ 16 zakładów wprowadzających i zbierające zużyty sprzęt. Są to:

1. Galicja -Tomaszek w Łańcucie
2. ALFA – Systemy komputerowe P. Bereza, G. Sobek Sp. J. w Łańcucie
3. Apteka pod Matką Boską – Łańcut
4. Firma Handlowa AGD T. Kuźniar – Łańcut
5. Farmakon Sp. J – Apteka pod Farą – Łańcut
6. Elektro-ADA A. Lenczyk, J. Mazur, J Szewczyk – Łańcut
7. ARTEL – A. Leńczyk - Łańcut
8. Apteka Ogólnodostępna – typu B J. Dziura - Krzemienica
9. Zakład Usług Komunalnych ENERGOKOM Rakszawa
10. Elektro Metal - G. Golenia Łańcut
11. Miejski Zakład Usług Komunalnych - Łańcut
12. Apteka Prywatna MELISA Łańcut

Najważniejsze problemy

1. Brak zorganizowanego wtórnego obiegu zużytych sprzętem.
2. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa dotycząca gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym oraz brak znajomości wymogów prawnych w tym zakresie.

Odpady zawierające azbest

Azbest jest nazwą handlową grupy materiałów włóknistych. Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10-35% azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotyli;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione,
- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu.

Brak jest dokładnych informacji na temat ilości odpadów zawierających azbest wytworzonych na terenie powiatu, ponieważ w większości demontażem wyrobów zawierających azbest zajmują się podmioty spoza terenu powiatu .

Biorąc pod uwagę zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, odpady zawierające azbest są usuwane przez specjalistyczne przedsiębiorstwa. Odpady azbestowe mogą być deponowane jedynie na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych do składowania odpadów azbestowych, oraz na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod warunkiem, że spełnione zostały warunki techniczne dotyczące bezpiecznego składowania odpadów azbestowych.

Aktualnie, na terenie województwa podkarpackiego, kwatery do składowania azbestu znajdują się na:

- składowisku odpadów komunalnych w Młynach w powiecie jarosławskim, zarządzanym przez Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno, Skołoszów 341,
- składowisku gminnym w Pysznicy gm. Pysznica zarządzanym przez Gminny Zakład Komunalny, mieszczącym się przy ul. Wolności 295, 37 - 403 Pysznica.

Na terenie powiatu zinwentaryzowano na koniec 2006r. ponad 4,6 tys. Mg wyrobów zawierających azbest. Jednak brak w bazie WSO informacji o ilości wytworzonych odpadów azbestowych na terenie powiatu

Najważniejsze problemy

1. Brak dokładnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest.
2. Brak wdrożonych mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu zwłaszcza dla indywidualnych gospodarstw domowych.
3. Niska świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla zdrowia i życia ludzi odpadów zawierających azbest często prowadzi do powstawania „dzikich wysypisk” na których znajdują się odpady budowlane zawierające azbest (głównie pokrycia dachowe).

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa

Odpady z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych powstają głównie wskutek wykonywania działalności usługowej. Dlatego też ilości te mogą ulegać znacznym zmianom. W latach 2004 – 2006, w powiecie wytworzono następującą ilość odpadów z grupy 17.

Tabela nr 22.. Ilość wytworzonych odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa (Mg)

Nazwa odpadu	Rok		
	2004	2005	2006
Odpady ogółem:	4121,3	4029,8	5117,3
w tym niebezpieczne	20,7	11,1	3,2

Źródło (Baza WSO)

Zbieraniem i transportem odpadów z budowy, remontów i demontażu zajmują się głównie ich wytwórcy jakimi są firmy budowlane, remontowe i demontażowe oraz osoby fizyczne prowadzące te prace. Odpady tej grupy, które nie są odpadami niebezpiecznymi poddawane są najczęściej odzyskowi np. jako podsypka, do

niwelacji terenu, produkcji materiałów budowlanych, jako warstwa inerta na składowisku.

Najważniejsze problemy - nie wynika z treści

1. Odpady z budowy i remontów powstają w dużym rozproszeniu (duża ilość wytwórców) i często nie są zbierane w sposób selektywny.
2. Odpady te usuwane są często na tzw. dzikie wysypiska.

Prognozowane postępowanie z odpadami

Grupa 01 (odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin)

W założonej przewidywany jest wzrost wydobywania surowców skalnych, w tym w szczególności kamienia budowlanego. Perspektywy rosnącej koniunktury na budownictwo i infrastrukturę drogową powinny wpłynąć na wzrost wydobywania i produkcji kruszywa budowlanego, a tym samym na wzrost ilości powstających odpadów. Znaczna ilość wytworzonych i zgromadzonych odpadów przemysłu wydobywczego może stanowić surowiec dla przemysłu materiałów budowlanych i budownictwa.

Grupa 02 (odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybactwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności)

Decydujący wpływ na ilość wytwarzanych odpadów w powiecie mają podmioty branży przetwórstwa rolno - spożywczego, w tym przede wszystkim przemysł cukrowniczy.

Biorąc pod uwagę, że znaczne ilości wytworzonych odpadów w przemyśle rolno – spożywczym są wykorzystywane jako pasza w hodowli zwierząt w gospodarstwach rolnych oraz do nawożenia w rolnictwie, a ilość zakładów przetwórczych wzrasta należy przypuszczać, że ilość wytwarzanych odpadów w tej grupie będą ulegać zwiększeniu a zagospodarowywane będą głównie jako pasza i nawóz.

Grupa 03 (odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury)

Wytworzona w latach 2004 – 2006 ilość odpadów wykazuje tendencje malejące. Jednak obserwowana duża dynamika wzrostu produkcji wyrobów z drewna i mebli spowoduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów tej grupy i zagospodarowywanie ich w miejscach wytworzenia jako czynnika energotwórczego

Grupa 06 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej)

Ilość wytworzonych odpadów grupy 06 będzie utrzymywać się na podobnym poziomie.

Grupa 07 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej)

Podstawowymi gałęziami przemysłu wytwarzającymi odpady z grupy 07 są firmy produkujące nawozy sztuczne, barwniki i pigmenty, podstawowe chemikalia nieorganiczne, farby, lakiery i inne substancje powłokowe, farby drukarskie i masy uszczelniające, pestycydy i środki agrochemiczne, farmaceutyki, produkty tłuszczowe, mydła, kosmetyki i detergenty, preparaty myjące i czyszczące, produkty przemysłu gumowego i tworzyw sztucznych. Nastąpi spadek ilości wytwarzanych odpadów.

Grupa 08 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich)

Do grupy 08 zaliczono odpady powstające w wyniku produkcji, nakładania i usuwania powłok lakierniczych, czyszczenia narzędzi, opakowań po produktach, pozostałości lub opakowań farb drukarskich oraz stosowania i produkcji klejów, kitów, mas szpachlowych. Należy spodziewać się niewielkiego wzrostu tego rodzaju odpadów (zwłaszcza wytwarzanych w wyniku stosowania powłok).

Grupa 09 (odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych)

W związku z szybkim rozwojem nowych technik fotograficznych (cyfrowych) można się spodziewać w najbliższym czasie utrzymania ilości wytwarzanych odpadów na podobnym poziomie, natomiast później ograniczenia strumienia odpadów tej grupy.

Grupa 10 (odpady z procesów termicznych)

Odpady z grupy 10 powstają w energetyce, głównie w procesie spalania surowców energetycznych oraz w wyniku stosowania metod oczyszczania gazów odlotowych oraz w hutnictwie. W powiecie obserwuje się wzrost ilości tych odpadów, ale należy sądzić, że kryzys w przemyśle może przyczynić się do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów

Grupa 11 (odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych)

Odpady z grupy 11 wytwarzane są głównie w przemyśle przetwórstwa i obróbki powierzchniowej stali i metali nieżelaznych, w przemyśle wyrobów

metalowych, w przemyśle elektrycznym, elektronicznym i samochodowym. Ilość odpadów wytwarzanych w ramach tej grupy będzie się zmniejszała.

Grupa 12 (odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych)

Odpady z grupy 12 powstają w produkcji elementów metalowych i z tworzyw sztucznych, ich obróbce końcowej oraz w procesach remontowych. W powiecie obserwuje się tendencję malejącą w ilości powstających odpadów tej grupy

Grupa 13 (oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw (z wyłączeniem olejów jadalnych oraz grup 05, 12 i 19))

Ilość wytwarzanych odpadów w tej grupie dotychczas rosła. Należy przewidywać, że poprawa jakości stosowanych olejów pozwoli na ich dłuższe użytkowanie i zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

Grupa 15 (odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach)

Z uwagi na postęp technologiczny, jaki dokonał się w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych i opakowań w latach 2008-2019 nie przewiduje się znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych. Prognozy zużycia poszczególnych grup opakowań nie wskazują na potencjalne zmiany struktury odpadów opakowaniowych. Dla powiatu za prognozami WPGO przyjęto nieznaczny wzrost ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych.

Grupa 16 (odpady nieujęte w innych grupach)

Do grupy 16 zaliczane wszystkie odpady, które nie zostały zakwalifikowane do innych grup. Obejmuje ona również pojazdy wycofane z eksploatacji i wymieniany sprzęt elektryczny i elektroniczny. Obserwując sytuację w ilości wytwarzanych odpadów tej grupy w kraju, przyjęto, że następował będzie stały wzrost ilości odpadów grupy 16.

Grupa 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych))

W WPGO przyjęto, że ilość odpadów będzie ulegała zwiększeniu. Należy liczyć się z dalszym wzrostem ilości powstających odpadów grupy 17.

Grupa 18 (odpady medyczne i weterynaryjne)

W prognozowanym okresie oczekuje się wzrostu ilości odpadów z grupy 18. Wynika to m.in. z obserwowanego wzrostu ilości udzielanych porad medycznych o ok. 1% rocznie oraz starzenia się społeczeństwa w naszym kraju. Szacuje się, że w Polsce do 2018 roku nastąpi ok. 30% wzrost ilości osób po 65 roku życia.

Grupa 19 (odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych)

W powiecie, podobnie jak w województwie podkarpackim ilość odpadów z grupy 19 ma tendencję spadkową. Ponieważ nie przewiduje się znaczących inwestycji, które mogą spowodować wzrost ilości odpadów przyjęto, że ilość ta będzie utrzymywać się na dotychczasowym poziomie.

W tabeli 23 zamieszczono informacje o prognozowanej masie wytwarzanych odpadów z grup 01 – 19 w latach 2012, 2016.

Tabela nr 23. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów z grup 01 – 19 w latach 2012, 2016

Grupa odpadów	2012	2016
	Mg	Mg
01	400,0	800,0
02	21000,0	22000,0
03	100,0	120,0
06	350,0	360,0
07	7,0	5,0
08	26,0	27,0
09	2,0	4,0
10	800,0	750,0
11	26,0	25,0
12	2100,0	2000,0
13	200,0	180,0
15	800,0	900,0
16	100,0	120,0
17	5500,0	7000,0
18	50,0	60,0
19	6600,0	6550,0

4. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

Odpady komunalne

W gospodarce odpadami komunalnymi dla powiatu łańcuckiego przyjęto (zgodne z WPGO) następujące cele:

Cele główne:

1. Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Minimalizacja ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
4. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym systemem selektywnego zbierania 100% mieszkańców powiatu do końca roku 2010.
5. Gospodarowanie odpadami w oparciu o ZZO Leżajsk – Łańcut – Przeworsk – Nisko.
6. Zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie, w tym odpadów niebezpiecznych.
7. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Cele pozostałe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym systemem selektywnego zbierania 100% mieszkańców powiatu do końca roku 2010.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie podkarpackim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Osiągnięcie od 1 stycznia 2008r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok (tj. ok. 312 Mg w powiecie).
4. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.
5. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi.

6. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
7. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
8. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
9. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
10. Kontrolowanie przez gminy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
11. Prowadzenie zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie możliwych do odzysku frakcji odpadów:
12. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych od mieszkańców, w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),
 - stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
13. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
14. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
15. Ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez promowanie kompostowania przydomowego oraz budowę linii technologicznych do przetwarzania tych odpadów, takich jak:
 - kompostowni odpadów organicznych,
 - linii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
 - instalacji fermentacji odpadów (organicznych lub zmieszanych),

- zakładów termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.
- 16. Budowa instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów, które wspierać będą system gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach ZZO

Odpady z pozostałych grup (01 -19)

Cele ogólne dla odpadów powstających w przemyśle

W okresie. do 2016r. przyjmuje się następujące cele:

- systematyczne ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów.
- maksymalizacja ilości odpadów poddawanych procesom odzysku.
- unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się odzyskać procesom unieszkodliwiania (z ograniczeniem składowania).

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.
3. Minimalizacja wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
4. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe).
5. Budowa proekologicznych i efektywnych instalacji do odzysku /unieszkodliwiania odpadów spełniających kryteria BAT.
6. Wspieranie działań służących odzyskowi odpadów przez przedsiębiorstwa.

Kierunki działań w gospodarowaniu poszczególnymi grupami odpadów zamieszczono w tabeli nr 24.

Tabela nr 24. Kierunki działań w gospodarowaniu poszczególnymi grupami odpadów

Grupa odpadów	Kierunki działań
Odpady zawierające PCB	- sukcesywne usuwanie urządzeń zawierających PCB do końca czerwca 2010 r., - unieszkodliwianie/dekontaminacja odpadów zawierających PCB w kraju lub poza jego granicami, - monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB, - organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji.
Oleje odpadowe	- rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych, - monitoring prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi (w pierwszej kolejności odzysk poprzez regenerację, a jeśli jest niemożliwy ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku), - kontrola wytwórców olejów odpadowych w zakresie zastosowanych sposobów zbierania, magazynowania oraz kwalifikowania do właściwego procesu odzysku lub unieszkodliwiania, - właściwe zagospodarowanie odpadów z rozlewów olejowych.
Zużyte baterie i akumulatory	- udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych, - modernizacja istniejących instalacji pod kątem spełnienia wymagań środowiskowych.
Odpady medyczne i weterynaryjne	- monitorowanie ilości powstających odpadów w jednostkach służby zdrowia i placówkach weterynaryjnych, - finalne unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania, - rozbudowa istniejących systemów zbierania przeterminowanych leków od ludności,
Pojazdy wycofane z eksploatacji	- uszczelnienie systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji, - prowadzenie cyklicznych kontroli poszczególnych podmiotów (wprowadzający pojazdy, punktów zbierania pojazdów, stacje demontażu, prowadzących strzępiarki) w zakresie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, - promocja działań związanych z przedłużaniem okresu użytkowania sprawnych urządzeń, - popieranie wprowadzania systemów zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Grupa odpadów	Kierunki działań
Odpady zawierające azbest	- monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie wśród indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem, - ewidencja wyrobów zawierających azbest, - modernizacja i/lub budowa składowisk odpadów azbestowych, - wspieranie inicjatyw zmierzających do usuwania wyrobów budowlanych zawierających azbest.
Zużyte opony	- wspieranie działań zmierzających do rozbudowy systemu zbierania zużytych opon, szczególnie w zakresie odbierania od małych i średnich przedsiębiorstw, - kontrola właściwego postępowania ze zużytymi oponami, w szczególności podmiotów zajmujących się wymianą i naprawą opon. Zaleca się stosowanie następujących metod i technologii zagospodarowania zużytych opon: - bieżnikowanie, - wytwarzanie granulatu gumowego, - odzysk energii poprzez współspalanie w cementowniach, elektrowniach lub elektrociepłowniach spełniających wymagania w zakresie współspalania odpadów.
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	- rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu tych odpadów, - kontrola właściwego postępowania z tymi odpadami.
Komunalne osady ściekowe	- uwzględnienie zagadnień zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków, - wykorzystanie właściwości energetycznych osadów ściekowych (w tym produkcja biogazu), - uwzględnienie możliwości wspólnego zagospodarowania osadów ściekowych wraz z odpadami ulegającymi biodegradacji, - kontrola jakości i ilości komunalnych osadów ściekowych stosowanych na powierzchni ziemi.
Odpady opakowaniowe	- wspieranie działań edukacyjnych w celu promocji produktów bez opakowań, opakowaniach wielokrotnego użytku i takich, które powodują powstawanie mniejszych ilości odpadów, - rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych, - kontrola działania wprowadzających produkty w opakowaniach, organizacji odzysku i przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych.

5. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

W tabeli nr 25 podano ramowy harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami, natomiast w tabeli nr 26 także koszty realizacji planu.

Tabela nr 25. Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami

Rok	Zakres
Działania ciągłe	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania
Działania ciągłe	Wydawanie pozwoleń na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami
Działania ciągłe	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych
2012	Aktualizacja powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami
2009, 2011	Sporządzanie sprawozdań z realizacji powiatowego i gminnych planów gospodarki odpadami
2009 – 2016	Modernizacja i budowa innych instalacji do zagospodarowania odpadów
Działania ciągłe	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami
Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT)
Działania ciągłe	Kontrola posiadaczy odpadów
2009 – 2016	Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe)
Działanie ciągłe	Organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji
Działanie ciągłe	Rozwój systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych
do 30.06.2010r.	Likwidacja urządzeń zawierających PCB
2009 – 2032	Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

Tabela nr 26. Koszty realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami w powiecie 2009 - 2016

L.p.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
			ogółem	2009 – 2012	2013 – 2016	
1.	Rozbudowa instalacji w ramach ZZO Leżajsk-Łancut-Przeworsk-Nisko zgodnie z opracowaną „Koncepcją...”	2010-2016	55 000*	30 000*	25 000*	Fundusze unijne, środki gminne (wg dostępności), środki własne przedsiębiorstw komunalnych
2.	Promowanie zgodnego z zapisami prawa wykorzystania odpadów w gospodarstwach domowych	2009-2016	20	10	10	Fundusze unijne, środki gminne,
3.	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami	Działania ciągłe	12,0	4,0	8,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
4.	Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT)	Działania ciągłe	10,0	4,0	6,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
5.	Kontrola posiadaczy odpadów	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
6.	Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe)	2008 – 2011	20,0	10,0	10,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska

L.p.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
			ogółem	2009 – 2012	2013 – 2016	
5.	Budowa proekologicznych i efektywnych instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów spełniających kryteria BAT	2008 – 2019	bd	bd	bd	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowisk
6.	Organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji	Działanie ciągłe	20,0	20,0	bd	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
7.	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych	Działanie ciągłe	50,0	35,0	15	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska

* - koszty dla całego ZZO

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI PLANU

Źródła finansowania Planu gospodarki odpadami są zróżnicowane, w zależności od rodzaju i okresu przewidywanego działania, a przede wszystkim możliwości stosowania instrumentów finansowo - ekonomicznych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

W najbliższych latach priorytetowe będą działania związane z realizacją postanowień Traktatu Akcesyjnego. Odnowiona Strategia Lizbońska, w obszarze środowiska, kładzie nacisk na wzmacnianie synergii pomiędzy ochroną środowiska i wzrostem gospodarczym, przede wszystkim poprzez racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska oraz rozwój przemysłu środowiskowego (eco-industry). Nakłady na ochronę środowiska będą, więc musiały znacznie wzrosnąć.

Realizacja programu finansowana będzie ze środków:

- **publicznych**, w tym:
 - krajowych, pochodzących z: budżetu państwa, budżetu gminy, pozabudżetowych instytucji publicznych,
 - zagranicznych, pochodzących, między innymi, z Funduszu Spójności, funduszy europejskich, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, instrumentu finansowego na rzecz środowiska LIFE +, fundacji itp.;
- **niepublicznych**, pochodzących z dochodów przedsiębiorstw i inwestorów, banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych itp., w ramach których najczęstszymi formami finansowania będą:
 - zobowiązania finansowe (np. kredyty, pożyczki, obligacje, leasing),
 - udziały kapitałowe (akcje i udziały w spółkach),
 - fundusze własne inwestorów,
 - dotacje (tzw. granty) i subwencje właściwe,
 - zagraniczna pomoc finansowa udzielana poprzez fundacje i programy pomocowe.

W nowej perspektywie finansowej t.j w latach 2007 - 2013 działania związane z ochroną środowiska współfinansowane będą mogły być ze środków:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 - 2013 na realizację, którego przeznaczono kwotę **1,14 mld euro**;
- Programów Operacyjnych opracowywanych na poziomie krajowym, z których najważniejszy dla realizacji celów ekologicznych to „Infrastruktura i Środowisko” oraz „Innowacyjna Gospodarka” (m.in. dofinansowanie projektów środowiskowych w przedsiębiorstwach związanych m.in. ze zmniejszeniem wodochłonności, materiałochłonności i energochłonności) i „Kapitał Ludzki” (m.in. podnoszenie kwalifikacji administracji i służb

odpowiedzialnych za ochronę środowiska oraz szkolenia związane z edukacją ekologiczną);

- programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (dotyczy zewnętrznych granic zewnętrznych UE): Program Polska - Słowacja (dofinansowanie ze środków EFR ma przekroczyć 85 ml euro), Program dla Europy Środkowej [ang. akronim CEP], Program Współpracy Międzyregionalnej INTERREG IV C, Program Polska – Białoruś - Ukraina (z budżetem ponad 186 mln euro).;

Program Operacyjny "Infrastruktura i Środowisko"

„Program operacyjny Infrastruktura i Środowisko” koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Ponad 66 % wydatków będzie przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 osi priorytetowych, w tym 6 dotyczących środowiska:

- *Gospodarka wodno - ściekowa,*
- *Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,*
- *Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,*
- *Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska,*
- *Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych,*
- Drogowa i lotnicza sieć TEN –T,
- Transport przyjazny środowisku,
- Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe,
- Infrastruktura drogowa w Polsce Wschodniej,
- *Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku,*
- Bezpieczeństwo energetyczne,
- Kultura i dziedzictwo kulturowe,
- Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia,
- Infrastruktura szkolnictwa wyższego,
- Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Pomoc techniczna – Fundusz Spójności,
- Konkurencyjność regionów.

Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013 zostanie przeznaczonych ponad 36 mld Euro. Ze środków Unii Europejskiej będzie pochodziło 27 848,3 mln Euro (w tym ze środków Funduszu Spójności – 21 511,06 mln euro (77%) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 6 337,2 mln euro (23%).

Na mocy porozumień, WFOŚiGW będą pełnić rolę Instytucji Wdrażających dla projektów realizowanych w ramach Osi Priorytetowej I: Gospodarka wodno – ściekowa, oraz Osi Priorytetowej II: Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi, których wartość nie przekracza 25 mln euro.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007 - 2013

RPO WP będzie najbardziej istotnym dokumentem w oparciu, o który realizowane będą przedsięwzięcia ochrony środowiska o znaczeniu regionalnym i ponadlokalnym. Zaangażowanie będą środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 1 136,3 mln euro, **z tego ok. 18% na realizację Osi priorytetowej 4 „Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom”**. Wielkość środków przewidzianych na realizację tej osi priorytetowej została oszacowana na poziomie 200 524 910 euro, z tego 170 446 174 euro pochodzić będzie z wkładu wspólnotowego, a 30 078 736 euro z krajowych środków publicznych.

Inne źródła finansowania

Wśród możliwych do zastosowania innych źródeł finansowania można wskazać:

- opłaty produktowe - opłaty nakładane na produkty obciążające środowisko, np. opakowania, baterie, świetlówki. Wpływy z tego tytułu, trafiające do budżetu państwa, będą przeznaczane na wspomaganie i dofinansowanie systemu recyklingu (Ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11.05.2001 r. – weszła z dniem 1.01.2002 r.),
- depozyty ekologiczne - obciążenia nakładane na przedsiębiorstwa, realizujące inwestycje, które mogą szczególnie szkodliwie oddziaływać na środowisko.

7. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ PLANU

Zasady zarządzania systemem

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami na terenie powiatu łańcuckiego wynikać będzie:

- z ustawowo określonego zakresu zadań administracji
- zadań określonych w Planie Gospodarki Odpadami

Ponadto Plan Gospodarki Odpadami jest skorelowany z całym systemem planowania na obszarze powiatu, zwłaszcza z:

- Programem Ochrony Środowiska (którego jest częścią).
- Planami zagospodarowanie przestrzennego.
- Innymi dokumentami np. „Strategią powiatu”.

Samorząd powiatowy, posiada uprawnienia wynikające z Ustawy z dnia 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym, m.in. w zakresie:

- ochrony środowiska,
- zagospodarowania przestrzennego,
- nadzoru budowlanego,
- utrzymania powiatowych obiektów użyteczności publicznej.

Rola powiatu może mieć również charakter inspirujący, koordynujący i mediacyjny, mogący przejąć zadania na podstawie porozumień komunalnych jako zadania publiczne o zasięgu ponadgminnym, zgodnie z tym, że inwestowanie w racjonalne zagospodarowanie odpadów komunalnych w skali Związku będzie efektywniejsze ekonomicznie, organizacyjnie i technicznie niż w skali pojedynczej gminy. W zakresie odpadów pochodzących z przemysłu, głównie zarządzający instalacjami w wyniku działania, których powstawać będą odpady, będą decydować o kierunkach i sposobach ich zagospodarowywania. Tym niemniej samorząd powiatowy winien stwarzać możliwości i kreować działania zmierzające do uświadamiania decydentom konieczności zapobiegania powstawania odpadów, możliwie największym ich wykorzystywaniu, a tylko w ostateczności poddawaniu ich unieszkodliwianiu.

Opiniowanie projektu PGO

Według ustawy o odpadach projekt powiatowego planu gospodarki odpadami podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa, stąd też projekt planu dla powiatu opiniowany będzie przez zarząd województwa podkarpackiego.

Aktualizacja, modyfikacja i raportowanie wdrażania PGO

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Zarząd Powiatu przygotowuje co 2 lata sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami. Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony Plan będzie wymagał modyfikacji – będzie przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych ustawowo 4 lat, w celu aktualizacji Planu.

Wdrażanie Planu Gospodarki Odpadami podlega regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

8. SPOSÓB MONITORINGU PLANU

8.1 Wskaźniki monitorowania efektywności Planu

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W tabeli 27 przedstawiono wskaźniki, monitorowania efektywności planu.

Tabela nr 27 Wskaźniki monitoringu PPGO

Wskaźnik monitoringu	Wartość
Ilość zebranych odpadów komunalnych	6291 Mg
Ilość zebranych selektywnie odpadów komunalnych	982 Mg
Odpady komunalne unieszkodliwione poprzez składowanie (w stosunku do ilości zebranej)	86%
Odpad komunalne przekazanych do odzysku (w stosunku do ilości zebranej)	14 %
Ilość zebranych selektywnie odpadów niebezpiecznych	b.d.
Ilość wytworzonych odpadów przemysłowych	36497 Mg
Ilość odpadów przemysłowych unieszkodliwionych na terenie powiatu	1148 Mg
Ilość odpadów przemysłowych odzyskanych na terenie powiatu	5,8 Mg
Ilość wytworzonych „przemysłowych” odpadów niebezpiecznych	461 Mg

9. DIAGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO- WNIOSKI

Stan gospodarki odpadami w powiecie łańcuckim nie odbiega zasadniczo od średniej wojewódzkiej czy krajowej. Zaproponowany system gospodarki odpadami na obszarze powiatu oraz określone w planie cele stwarzają szansę na stopniowe eliminowanie niekorzystnych dla środowiska zjawisk wynikających z niewłaściwej gospodarki odpadami.

Zrealizowanie planowanych zamierzeń będzie możliwe dzięki wyznaczeniu w Planie gospodarki odpadami dla powiatu łańcuckiego poniższych celów, które są zbieżne nie tylko z zapisami wojewódzkiego czy krajowego planu gospodarki odpadami, ale przede wszystkim wynikają z przepisów prawnych.

Do celów tych należą (kolejność zapisów jest równoznaczna z założoną hierarchicznością):

- ✓ zapobieganie powstawaniu odpadów,
- ✓ minimalizacja powstających odpadów,
- ✓ zapewnienie odzysku, w tym recyklingu odpadów, których powstania nie dało się uniknąć,
- ✓ bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i dla środowiska unieszkodliwianie odpadów których powstania nie dało się uniknąć i których nie można było poddać odzyskowi.

Zgodnie z określonymi w przepisach zasadami, gospodarka odpadami komunalnymi i komunalnymi osadami ściekowymi winna skupiać się wokół:

- ✓ objęcia zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych jak największą ilość mieszkańców (100 %),
- ✓ skierowania do roku 2010 na składowiska nie więcej niż 75 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995r),
- ✓ skierowania do roku 2013 na składowiska nie więcej niż 50 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995r),
- ✓ odzyskania (w ilości 55 %) i poddanie recyklingowi odpadów opakowaniowych w latach 2009-2016 ,
- ✓ likwidacji tzw. dzikich wysypisk,
- ✓ realizacji ZZO.

W przypadku odpadów powstających w sektorze gospodarczym powinno dążyć się do osiągnięcia następujących celów:

- ✓ minimalizacji powstawania odpadów (zastosowanie technik bezodpadowych),
- ✓ zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów

- ✓ bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania odpadów,
- ✓ stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do maksymalizacji wykorzystania odpadów,
- ✓ dostosowania gospodarki do wymagań europejskich zawartych w krajowych i unijnych aktach prawnych

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi winna skupiać się wokół:

- ✓ przeciwdziałaniu powstawaniu odpadów niebezpiecznych
- ✓ właściwej gospodarki odpadami niebezpiecznymi związanej z maksymalnym wykorzystaniem (nadających się do odzysku) odpadów niebezpiecznych lub zgodnym z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych w sposób niezagrożący zdrowiu i życiu ludzi.

Wdrożenie i realizacja założeń i zadań określonych w przygotowanym planie gospodarki odpadami, powinno przyczynić się do osiągnięcia prawidłowej gospodarki odpadami oraz poprawy warunków zdrowotnych (wpływ dzikich wysypisk na wody powierzchniowe, podziemne, gleby) mieszkańców, a także estetyki życia i krajobrazu w powiecie łańcuckim.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Informacje ogólne

Prace nad aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu łańcuckiego są konsekwencją realizacji zapisów ustawy z dnia 27.04.2001r. o odpadach, która wprowadziła obowiązek przygotowywania planów gospodarki odpadami, podlegających aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Plan Gospodarki Odpadami dla powiatu został przyjęty UCHWAŁĄ NR XIV/71/2004 RADY POWIATU ŁAŃCUCIEGO z dnia 5 lutego 2004r.

Niniejszy dokument jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi z zakresu gospodarki odpadami oraz z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010, uchwalonym przez Radę Ministrów Uchwałą Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r., oraz Wojewódzki Planem Gospodarki Odpadami uchwalonym przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 26 maja 2008r..

Przedstawione w planie cele i zadania dotyczą okresu 2009 - 2012 oraz perspektywicznie okresu 2013 - 2016. Rokiem bazowym dla odpadów komunalnych jest głównie 2008r., natomiast dla odpadów przemysłowych 2006r.

W niniejszym planie przedstawiono stan aktualny w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi oraz prognozę.

Stan aktualny

Szacunki w zakresie wytworzenia odpadów komunalnych znajdują się w dokumencie pn. „Koncepcja Programowo-przestrzenna Zakładu Zagospodarowania Odpadów Leżajsk- Łańcut- Przeworsk-Nisko wskazują, że na terenie powiatu wytworzono ponad 18 tys. odpadów komunalnych. W strumieniu tych odpadów 74 Mg to odpady niebezpieczne, ponad 3 tys. Mg to odpady budowlane, natomiast największą grupę stanowiły odpady ulegające biodegradacji – było ich prawie 7 tys. Mg. We wszystkich gminach powiatu zebrano 7,3 tys. Mg odpadów z tego 6,2 odpadów niesegregowanych oraz ok. 1 tys. Mg odpadów zebranych selektywnie. Ilość odpadów zebranych selektywnie w strumieniu całej masy zebranych odpadów stanowi 14 %. Odpady zbierane nieselektywnie są unieszkodliwiane poprzez składowanie na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sokołowie Młp., Sigielkach oraz w Giedlarowej. Natomiast odpady zbierane selektywnie w większości trafiają do sortowni w Leżajsku lub Błażowej.

Cześć odpadów mieszkańcy powiatu zagospodarowują we własnym zakresie. Najczęściej zagospodarowywane są odpady biodegradowalne. Stosuje się je jako materiał do kompostowania, jako karmę dla zwierząt lub jako paliwo w kotłowniach domowych. Także wykorzystywane są odpady budowlane np. do utwardzania dróg gruntowych.

Niestety część odpadów jest zagospodarowywana niezgodnie z prawem. Tworzywa sztuczne często (zwłaszcza w sezonie zimowym) są spalane, natomiast zanieczyszczone odpady budowlane lub odpady wielkogabarytowe trafiają na dzikie wysypiska odpadów.

Na terenie powiatu brak jest instalacji, w których mogą być zagospodarowywane odpady komunalne.

Najważniejsze problemy w gospodarce odpadami

Odpady komunalne:

- Niedostateczna ilość mieszkańców ma podpisane umowy na odbieranie odpadów z posesji oraz niewłaściwie postępuje z częścią wytworzonych odpadów (spalanie w piecach tworzyw sztucznych) i porzucanie odpadów na tzw. dzikich wysypiskach.
- Zbyt niski postęp w selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych. Wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów z sektora komunalnego wymaga aktywizacji działań w tym zakresie.
- Brak nawyku mieszkańców do wykorzystywania opakowań wielokrotnego użytku.

Zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami teren powiatu łańcuckiego został przyporządkowany do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Leżajsk-Łańcut-Przeworsk-Nisko, obejmującego cztery powiaty z Województwa Podkarpackiego oraz kilka gmin z Województwa Lubelskiego.

Prognozy dotyczące ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przedstawia tabela nr 28.

Tabela nr 28. Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych

Nazwa odpadu	Rok		
	2009	2012	2016
ODPADY KOMUNALNE OGÓŁEM	16,8	17,5	18,3
Odpady niebezpieczne	0,075	0,078	0,081
Odpady opakowaniowe	3,7	3,8	4,0
Odpady biodegradowalne	7,0	7,3	7,6

Stąd też przyjęto w gospodarce odpadami komunalnymi następujące cele:

Założone cele

W gospodarce odpadami komunalnymi przyjęto następujące cele:

- Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.
- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z

odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.

- Minimalizacja ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym systemem selektywnego zbierania 100 % mieszkańców do końca 2010 r.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w 1995 r., zgodnie z zapisami KPGO 2010
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% w 2014 r.

W roku 2006, w sektorze gospodarczym wytworzono 36,5 tys Mg odpadów, z których ok. 55% stanowiły odpady powstające w rolnictwie. Na terenie powiatu niewielka ilość odpadów jest poddawana odzyskowi czy unieszkodliwianiu. Odpady odzyskiwane są w większości stosowane jako paliwo. Natomiast odpady unieszkodliwiane są na jedynym w powiecie składowisku odpadów przemysłowych, które znajduje się w Rakszawie.

Odpady powstające w przemyśle:

- Brak skutecznego sposobu zbierania odpadów niebezpiecznych z małych i średnich przedsiębiorstw.
- Brak prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów w wielu placówkach medycznych i weterynaryjnych (głównie w małych lub indywidualnych praktykach).
- Brak systemu zbierania przeterminowanych leków z gospodarstw domowych.

Cele ogólne dla odpadów powstających w przemyśle:

- Przyjmuje się następujące cele:
 - systematyczne zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem
 - Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
 - Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.

W niniejszym planie przedstawiono także źródła finansowania realizacji dokumentu oraz system zarządzania realizacją.

A także przedstawiono wskaźniki monitoringu planu, mające na celu pokazanie zmian zachodzących w gospodarce odpadami na terenie powiatu.

11. Używane skróty

KPGO -Krajowy Plan Gospodarki Odpadami przyjęty w 2002r.

KPGO 2010 -Krajowy Plan Gospodarki Odpadami przyjęty w 2006r.

WPGO – Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

PPGO – Powiatowy Plan Gospodarowania Odpadami

WSO – Wojewódzki System Odpadowy – baza

ZZO – Zakład Zagospodarowania Odpadów

GUS – Główny Urząd Statystyczny